

Pirmdiena, 2017. gada 6. februāris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Avotu ielas stāsti.

5. lpp.

Sveču
dienā – viss
par svecēm.

6., 7. lpp.

Suņi pret
depresiju.

8. lpp.

Cilvēku tirdzniecība notiek arī
Latvijā.

4. lpp.

Kas vajadzīgs mājai un dārzam

Kopš sestdienas Kuldīgā darbojas būvmateriālu, dārza un mājsaimniecības preču lielveikals *Mājai un dārzam*, kas atvērts tirdzniecības centra *Domo* vietā.

Orientēties veikala plašajā preču klāstā palīdzēs pārdevēji konsultanti, viņu vidū ir arī Sandra Brēdiķe un Klāvs Rozevskis.

Mājai un dārzam ir veikalu tīkls, kas pieder Ventspils uzņēmumam *Diāna*. „Kuldīgas veikals ir trešais lielākais šai tīklā, kurā nu jau ir 13 veikalu visā Latvijā,” saka akciju sabiedrības *Diāna* mārketinga vadītājs Edijs Bergmanis. „Mūsu koncepts ir tāds, ka tirdzniecības telpām ir jābūt bagātīgi aizpildītām, un pircēji to novērtē. Sortimentā ir vairāk nekā 40 000 nosaukumu: no mājsaimniecības precēm, atpūtas piederumiem un svaigiem ziediem līdz lielgabarīta būvmateriāliem. *Diāna* ir vairāku pazīstamu būvmateriālu

ražotāju tiešais izplatītājs, tāpēc spējams nodrošināt augstu kvalitāti un piedāvāt visizdevīgākās cenas. Tiesa gan, februāris varbūt nav labākais laiks veikala atvēršanai, jo svētki aiz muguras, bet pavasaris vēl patālu, tomēr tas mums ļaus labāk sagatavoties āra darbu sezonai. Pagaidām atveram pirmo kārtu, aizpildot visas telpas, bet tuvāk pavasarim pircējiem tiks piedāvāts vēl plašāks dārzkopības preču klāsts, ko izvietosim apjūmtajā laukumā veikala ārpusē. Esam pārliecināti, ka pircējiem jādod iespēja iegādāties vajadzīgās

preces viņiem visērtākajā laikā, tāpēc veikals būs atvērts katru dienu, nedēļas nogalē darba laiks gan ir nedaudz īsāks.”

Mājai un dārzam ir apmēram 20 darbinieku. Darbs piedāvāts visiem, kuri iepriekš strādāja *Domo*, un lielākā daļa izvēlējusies palikt, bet pieņemti arī citi, un tie ir vietējie cilvēki. „Lai sagatavotu veikalu atvēršanai, talkā brauca arī ventspilnieki, bet turpmāk kuldīdzniekiem būs jātiec galā pašiem,” piebilst E. Bergmanis.

Jura Lipšņa teksts un foto

ĪSZINĀS

Palīdz krūts vēža pacientēm

Sievietes, kurām konstatēts krūts vēzis, var saņemt bezmaksas individuālas psihoterapeita konsultācijas. Kuldīgā to dara psihoterapeite Inese Birģele (pieteikties pa tālr. 26513278). Līdz astoņām konsultācijām maksā labdarības fonds *Rozā vilciens*, un tas iespējams, pateicoties tam, ka pērnā gada nogalē veikalu *Rimi* un *Supernetto* pircēji Latvijā saziedoja 30 752 eiro. Var pieteikties no krūts vēža diagnozes noteikšanas brīža līdz pusgadam pēc aktīvās ārstēšanas.

Ēnot policistus

Vidusskolēni, kurus interesē policista profesija, Ēnu dienā 15. februārī Valsts policijas Kuldīgas iecirknī varēs iepazīt kārtības policijas, kriminālpolicijas un satiksmes uzraudzības rotas inspektoru darbu. Līdz 8. februārim jāuzraksta pieteikums (vita.maslobojeva@kurzeme.vp.gov.lv), norādot vārdu, uzvārdu, tālruni, skolu, klasi un to, par ko gribat uzzināt vairāk. Priekšroka tiks tiem, kuri pieteikties pirmie.

Mācības par augu aizsardzību

LLKC Kuldīgas birojs 8. un 17. februārī Kalna iela 19 RPIVA telpās organizē apmācības augu aizsardzības līdzekļu lietotāju apliecības pagarināšanai un iegūšanai. Pieteikties Pilsētas laukumā 4 – 106. Tālr. 20264175.

Trešdien, 8. februārī:

- **Balttour** sauc uz Kurzemi!
- Kas jauns Rendā un Vārmē.
- Saruna ar Valdi Līcīti.
- Būt donoram – cildeni.

REDZĒJUMS

Deputāti – kā uz delnas

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567,
daiga.bitiniece@
kurzemnieks.lv

Kad lasu socioloģiskās aptaujas, šķendēšanos sociālajos tīklos vai dzirdu ļaužu runas par to, ka šī Saeima ir visvājākā sava intelektuālā potenciāla un valsts attīstībai būtisku lēmumu pieņemšanas ziņā, parasti tas paslīd garām, jo, atklāti sakot, lielā politika sāk nogurdināt.

Bet pēc gudro galvu pagājušās ceturtdienas balsojuma par grozījumiem likumā *Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem* nūdien nevar saprast – smieties vai raudāt.

Mēģināšu maksimāli vienkārši izskaidrot. *Vienotības*

„Saeimas deputāti balso, nesaprotot, par ko patiesībā ir balsojums!”

un Nacionālās apvienības deputātu grupa rosināja šai likumā noteikt, ka valsts un pašvaldības savus informatīvos izdevumus nedrīkst reģistrēt kā medijus. Proti – medijs jeb avīze (vai portāls) darbojas pēc šajā likumā noteiktajiem izdevējdarbības un žurnālistikas pamatprincipiem – tam ir redaktors, redakcionālā neatkarība, tiesības neizpaust savus avotus un pildīt demokrātijas sarguņa jeb, kā tautā saka, ceturtās varas funkcijas. Savukārt pašvaldību izdevumus gatavo sabiedrisko attiecību un marketinga speciālisti, kas pakļauti domju vadībai un jau pēc definīcijas nevar savās izpausmēs būt neatkarīgi.

Diskusija par šo pašvaldību izdevumu saturu jau divus gadus risinājās Kultūras ministrijas paspārnē esošajā mediju politikas nodaļā, un tas rezultējās ar to, ka izstrādātas mediju politikas pamatnostādnes, kas nu nodotas Saeimas komisijām. Valsts pārvaldes un

pašvaldības komisijā, kuras darba grupā piedalos arī es, ir asas diskusijas par to, kādam jābūt šo izdevumu saturam un iznākšanas biežumam, par aizliegumu publicēt reklāmu un sludinājumus utt.

Taču Saeimas balsojums jau nebija par šiem aizliegumiem! Tas bija par lietu nosaukšanu īstajos vārdos – par žurnālistikas un sabiedrisko attiecību atdalīšanu, lai tas būtu likumiski korekti un lai neturpinātu jaukt galvu cilvēkiem, kuriem viss, kas nonāk pastkastītēs, šķiet laikraksts.

Domāju, ka pašvaldību vēlēšanās nenāktu par sliktu šo balsojumu atcerēties. Jo, manuprāt, tas liecina vismaz par trim svarīgām lietām. Pirmkārt, par to, cik savdabīgi Saeimas deputāti izprot demokrātiju.

Otrkārt, par politiku bailēm tikt kritizētiem un centieniem iznīcināt neatkarīgus medijus. Treškārt, par absolūtu nezināšanu, par ko patiesībā ir balsojums. Tēvzemnieša Ritvara Jansona izmisīgo skaidrojumu, ka pašvaldību izdevumus nevienam netaisās aizliegt, nesadzirdēja (negribēja sadzirdēt?) 51 mūsu gudrā galva. Protams, tie bija Zaļo un Zemnieku savienības deputāti, un tas arī bija sagaidāms, zinot viņu runasvīra Augusta Brigmaņa nostāju un Latvijas Pašvaldību savienības padomnieka Māra Pūķa demagoģiju. Pret balsoja arī opozīcija – *Saskaņa*. Vai opozīcijai vienmēr jābalso pret pozīcijas ierosinājumiem? Piemēram, no Latvijas Reģionu apvienības Mārtiņš Šics un Juris Viļums grozījumus atbalstīja, diemžēl mūsu novadniece, skrudniece Nellija Kleinberga un par taisnīgumu cīņā kvēli saucošais Mārtiņš Bondars – ne. Un *Vienotība* atkal nodemonstrēja sašķeltību – pret balsoja Viktors Valainis un Jānis Upenieks, bet virkne bijušo pašvaldības vadītāju vienkārši atturējās.

FOTOKOMENTĀRS

Aizejošā Kuldīga.
Aivara Vētrāja teksts un foto

PĒC PUBLICĒTĀ

Skatu torni vajag

„Kategoriski nepiekrītu Kuldīgas novada deputātes Kristīnas Rūtenbergas viedoklim par skatu torni, kas pausts 1. februāra *Kurzemniekā* (ka nevajag ieguldīt naudu torņa celtniecībā – red.). Viss, kas tiek darīts pilsētas labā, ir atbalstāms. Dzīvoju blakus torņa vietai un varu apgalvot pilnīgi pretējo. Kad tika uzcelts iepriekšējais, brīvdienās uz to plūda cilvēku straumes. Kad pie manis paša atbrauca viesi, vien-

mēr vedu uz torni, no kura pavērsās fantastisks skats. Uzskatu, ka tā bija viena no labākajām vietām, kur tūristiem apskatīt Kuldīgu, tiltu, rumbu.

Ja jau pamatnostādne ir tūrisms, vajag vairāk tādu vietu, un nav svarīgi, cik jāinvestē. Tikai vajag arī kameras, lai apkārtne netiktu piemēslota, kā ir tagad, kad cilvēki tur vairs neapgrozās. Tāpat vajadzētu atjaunot Pārventas estrādi. Kad pirms 15 gadiem

atnācu uz Kuldīgu, pilsēta bija nolaista. Vienkārši fantastiski, cik var paveikt samērā īsā laikā, ja tiešām kaut ko dara! Salīdzinājumam – Dobelē, kur ir lielas ražotnes, tātad ieplūst samērā lieli nodokļi, vienīgais Eiropas projekts, ko redzēju, staigājot pa nesakopto pilsētu, bija neliela taciņa ap pilsdrupām. Prieks un lepnums par darītājiem un padarīto!”

Kuldīgas iedzīvotājs Māris

Radzes esot novecojušas

„Gribu komentēt 27. janvāra *Kurzemniekā* ievietotās pārdomas par tehnoloģijām. Konkrētāk – oponentu par riepām. Par tām ir daudz informācijas gan televīzijā, gan žurnālos, nerunājot par specializētajiem izdevumiem un pārdošanas vietām. Vispirms jau radzotās riepas ir tehnoloģiski novecojušas. Ar tām saķeri ziemā

uzlaboja, pirms tika atrasts labāks gumijas sastāvs. Vairāku ražotāju *Nordik* klases ziemas riepās ir līdzvērtīgas radzotajām un pat pārspēj tās arī uz tīra ledus. Vienlaikus absolūti nevietā ir apgalvojums, ka radzotās riepās ir dārgākas par bezradžu. Pat gluži otrādi. Cena ir atkarīga no ražotāja un tehnoloģijas. Tāpēc braukt ar radzotajām

riepām ir tikai sevis mierināšana un apmāns. Ātrums kļūdas nepiedos jebkurā gadījumā. Pie mums diemžēl ir novecojis pilnīgi viss: gan tehnoloģijas, gan domāšana. Viens no retajiem izņēmumiem ir internets, kas it kā esot viens no labākajiem pasaulē.”

Ar cieņu – lasītājs
Ivars Ermanis

LASĪTĀJS GRIB ZINĀT

Nodoklis jāmaksā, ja ūdeni tērē daudz

Kāds *Kurzemnieka* lasītājs vēlējas noskaidrot, kad ir jāmaksā dabas resursu nodoklis, ja viņš vēlas ierīkot savā īpašumā aku.

„Man teica, ka par aku, dziļurbumu vai spici, ja tā ir dziļāka par 20 m, pēc tam visu laiku nāksies maksāt nodokli. Vai tā ir?”

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes vecākā inspektore Māra Muceniece skaidro, ka nodoklis jāmaksā, ja ir liels ūdens patēriņš: „Ja aka ir 20 m vai dziļāka, tad jāņem licence urbuma vai spices ierīkošanai. Nodoklis jāmaksā, ja tērē daudz ūdens – ja vidēji gadā

diennaktī tiek patērēts 10 un vairāk kubikmetru. Tas ir diezgan liels daudzums, kas vajadzīgs, ja ir daudz mājlopu vai jālej lielas siltumnīcas vai dārzs. Piemēram, desmit govīs diezin vai tik daudz varētu patērēt. Ja cilvēkam ir daudz mājlopu, patērējamo ūdens daudzumu orientējoši var aprēķināt pēc to skaita. Ja paredzēts liels patēriņš, urbumam jāuzliek ūdens skaitītājs. Ja iecerēts urbt aku līdz 20 m dziļumam, ierīkotajiem licence nav jāņem, bet, ja ūdens patēriņš būs virs 10 kubikmetriem, jāņem ūdens resursu izmantošanas atļauja un nodoklis jāmaksā,

vienalga kāda aka tā ir. Atļauju var izņemt reģionālajā vides pārvaldē, iesnieguma veidlapa pieejama mājaslapā www.vvd.gov.lv, kur sadaļā *Pakalpojumi* ir apakšsadaļa *Veidlapas*.

Ja nepieciešama par 20 m dziļāka aka, licenci tās ierīkošanai parasti izņem konkrētie akas ierīkotāji, taču īpašniekam vajadzētu paimteresēties, vai tas izdarīts, citādi urbums būs nelegāls. Kad tas ierīkots, urbumam jāreģistrē pase, kam vajadzētu būt pie akas īpašnieka, lai to var uzrādīt.”

Iveta Grīniņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai Kuldīgā, jūsuprāt, ir viegli atrast darbu?

Skaidrīte Ivinska, mājāsaimniece: – Šaubos, vai ir viegli, jo neviens par tādu naudu negrib strādāt, kā piedāvā Kuldīgā. Citās pilsētās ir lielākas algas. Esmu no Jelgavas. Tur ir gan darbs, gan arī atalgojums tiek piedāvāts virs 500 eiro. Tagad tur tiks celta jauna rūpnīca, kurā būs daudz darba vietu.

Regīna Čerpinska, pensionāre: – Kas labi cenšas, varbūt var atrast. Šī ir brīnišķīga pilsēta pensionāriem. Ražotnes no jauna nerodas, bet apkalpojošā sfērā visiem vietas nepietiek. Sevišķi grūti atrast ir pirmspensijas vecumā. Pati agrāk strādāju bankā, bet, kad bija jāmeklē jauns darbs, tad neko vairāk par zemu kvalificētu nevarēju atrast.

Ivars Podkalns, strādā SIA *Lāses AM*: – Sievietēm ir grūtāk, bet vīrieši fiziski smagus darbus var atrast. Gateros ir daudz piedāvājumu, bet daudzi tur negrib strādāt. Grib baltu darbu un lielu naudu, bet tādu te nav.

Gunārs Škapars, pensionārs: – Viens dēls šobrīd ir bezdarbnieks, pārējie jau daudzus gadus strādā rūpnīcās ārzemēs. Kuldīgā brīvu darba vietu nav. Ja nu kādā veikalā par pārdevēju. Bet tur pieņem jauniešus. Vecākiem cilvēkiem vispār nav, kur meklēt darbu, jo ražošana, kas agrāk bija, ir nolaista uz grunti.

Dace Jēkabsons, biškope: – Esmu no Talsiem. Domāju, ka Kuldīgā ir līdzīgi kā manā pilsētā, – daudziem darbu atrast ir problemātiski, jo vakanču nav daudz. Ja cilvēks zina, ko tieši vēlas, un meklē darbu, kas ir viņa sirds aicinājums, tad tas atrodas. Darba meklējumos nepieciešama liela apņemšanās un gribasspēks.

Vineta Medniece, pirmsskolas skolotāja: – Katrs turas pie tā, kas viņam ir. Strādā arī pensijā esošie, līdz ar to jaunajiem nav vakanču. Bet nevar teikt, ka būtu arī galīgi bezcerīgi. Man pazīstami cilvēki ir meklējuši un atraduši darbu.

Jolanta Hercenberga, Aivara Vētrāja foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3843.

Ciemos ASV karavīri

Skrundas vidusskolā ar lekciju *Kā mēs sargājam Latviju?* viesojies Aizsardzības ministrijas pārstāvis, zemessargs Agris Baranovskis un pieci ASV 173. kājnieku brigādes karavīri.

VAJADŽĪGI IZGLĪTOTI CIVĒKI

8.–12. klases skolēniem A. Baranovskis stāstīja par Latvijas aizsardzības spējām un to stiprināšanu, jauno valsts aizsardzības koncepciju, par īstenotajiem projektiem, kā arī par ASV ieguldījumu sabiedroto drošībā. Lektors uzsvēra, ka bruņotajos spēkos vajadzīgi tehniski izglītoti speciālisti, jo tiek izmantotas jaunas tehnoloģijas, piemēram, droni, kā arī atgādināja, kā militāro specialitāti iegūt.

Pēc tam brīvākā atmosfērā skolēni sarunājās ar pieciem amerikāņu karavīriem, no kuriem viena bija sieviete. Tie ir ASV 173. kājnieku brigādes pārstāvji, kuri, Ādažu poligonā izpildot desanta vingrinājumu *Bayonet Strike*, ieradusies jau septembrī, lai pildītu dienesta pienākumus operācijā *Atlantic Resolve*. Skolēni aktīvi jautāja angļu valodā, savukārt viesi ne vien atbildēja, bet arī ļāva pielaikt ekipējumu.

INTERESĒ MILITĀRĀ IKDIENA

Astotklasnieks Kārlis Dureika pastāstīja, ka vienaudžus vairāk interesējis tas, vai amerikāņiem Latvijā patīk, kādi ir armijas ikdienas sīkumi, karavīru izglītības

Skrundas vidusskolā ieradusies Aizsardzības ministrijas un ASV 173. kājnieku brigādes pārstāvji. Skolēniem ir jauts uzlaikot ekipējumu.

ceļš, tas, vai savulaik patiecis mācīties, kādas ir dienesta pakāpes ASV armijā. „Amerikāņi stāstīja, ka Latvija viņiem šķiet ļoti auksta zeme, bet šeit ir brīnišķīga, neskarta daba. Pret skolas ikdienu katram bijusi atšķirīga attieksme. Uzzināju, ka viņiem ne vienmēr garšo tas, ko nākas ēst militāro operāciju laikā, bet vienmēr varot kaut ko iemainīt no citiem, piemēram, konfektes pret sieru.”

Kārlim jau iepriekš izdevies pielaikt karavīra ekipējumu,

tāpēc viņš šoreiz noraidzījies, kā to dara skolas biedri. „Ekipējums ir smags, piemēram, bruņu veste sver 15 kg, bet mugursoma kopā ar izpletņi – 40 kg.”

Tikšanās ir daļa no Aizsardzības ministrijas un ASV 173. kājnieku brigādes kopīgā lekciju cikla *Kā mēs sargājam Latviju?*, ar kuru karavīri viesojas skolās.

Vija Zariņa
Skrundas vidusskolas arhīva foto

Uzvar draudzība un labs dziedājums

Latviešu tautas dziesmu dziedāšanas konkursa *Lakstīgala 2017* Kurzemes sacīkstēs uzstājas Ēdoles pamatskolas komanda: Elza Ēķe, Sabīne Firsova, Ilga Guļāško, Sabīne Lote Jonele un Elza Monta Tīrmāne.

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centrā (BJC) latviešu tautas dziesmu dziedāšanas sacensībās *Lakstīgala 2017* visas astoņas komandas parādīja līdzvērtīgu sniegumu, iegūstot 1. pakāpes vērtējumu.

Kā pastāstīja BJC pārstāve Agate Roga, Kurzemes pasākumā ieradās divas komandas no Ēdoles pamatskolas (pedagoģe Dace Jansone), pa komandai no Nīcas vidusskolas, Turlavas (Agnese Čīce), Lībagu, Talsu, Gramzdas

un Popes pamatskolas. „Mūsu novads pārstāvēts bagātīgi – ar trim komandām,” uzsver A. Roga. Dalībniekiem kā vienmēr bija jāprot nodziedāt visi panti tautas dziesmām, kas apkopotas leģendārā kordiriģenta un tautas dziesmu vācēja Roberta Zuikas krājumā *Lakstīgala*. Sākumskolēniem jāapgūst 22 dziesmas, pamatskolēniem – 42, bet vidusskolēniem (šīs vecumgrupas komandas šogad nepiedalījās) būtu jāzina 60 dziesmu no vairāk nekā simta *Lakstīgala*

apkopotajām. Protams, sacensībās netiek dziedātas visas pēc kārtas, bet izlozētas tikai atsevišķas. Tāpat komandām jāpazīst melodijas, bet izklaidei visi piedalījās viktorīnā par latvju zīmēm un Kuldīgas tautastērpa detaļu nosaukumiem.

Pasākumu vērtēja Rita Platpere un Māra Mellēna no Valsts izglītības un saturs centra. Vērtētājas lēma, ka ikviena komanda nopelnījusi 1. pakāpes diplomu.

Vija Zariņa
Krista Joneļa arhīva foto

Nauda vecajai slimnīcai un Alsungas pilij

Atbalstu guvis projekts *Jēkaba ceļa kultūras mantojuma un mākslas jaunrades magnēti*, kurā Kuldīgas novada pašvaldība sadarbojas ar Alsungas un Talsu novada domi un biedrību *Pedvāle*.

No Eiropas Reģionālās attīstības fonda tam paredzēti 3,15 miljoni eiro. Kuldīgā tiks veidota mākslas un dizaina rezidence *Adatu fabrika*, Sabīles sinagogā taps mākslas un kultūras mantojuma centrs un tūrisma informācijas centrs, Firkusu-Pedvāles muižā – starptautiska mākslinieku rezidence *Pedvāle* un Alsungas pilī – restaurācijas tūrisma mācību vieta.

KULDĪGĀ – BŪVNICĪBAI

Kuldīgas mākslinieku rezidences vadītāja Ilze Supe informē, ka piešķirta gandrīz visa iecerētā summa: „Kuldīgas pašvaldība vēlas rekonstruēt bijušās slimnīcas ķirurģijas nodaļu, lai izveidotu dizaina rezidenci *Adatu fabrika*. Būvprojekts vēl nav gatavs (to izstrādā arhitektes Zaigas Gales birojs – aut.), izmaksas līdz galam nezinām, bet, ņemot par pamatu kontroltāmi, kas iesniegta kopā

INFORMĒ MEDIĶI

Dažādi negadījumi

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta reģionālā centra statistiķe Ieva Zommerovska.

No 27. janvāra līdz 3. februārim Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 82 izsaukumiem.

Deviņi izsaukumi bijuši pie pacientiem alkohola reibumā – astoņiem vīriešiem un vienas sievietes.

Slimnīcā nogādāti 50 cilvēki, no tiem deviņi bērni. Viens izsaukums bijis pie dzemdētājas, kura nogādāta Kuldīgas slimnīcā.

15 gadus vecu jaunietai Kuldīgā uz ielas piekāva citi jaunieši. Ar sejas kaula lūzumu un smadzeņu satricinājumu viņš nogādāts Kuldīgas slimnīcā. Trīsgadīga meitenīte, spēlējoties norija matu sprādzi,

ar skiču projektu, budžets ir tāds, kādu to bijām paredzējuši. Šī nauda domāta tieši būvniecībai. Papildus būs jāmeklē ēkas iekārtojumam: mēbelēm, datoriem un citai tehnikai, metālapstrādes, kokapstrādes un tēlniecības darbnīcas inventāram.

Par to, kā nauda tiks dalīta, vēl lemsim ar projekta partneriem. Kuldīgā tajā ir vadošais partneris, un ar pārējām pašvaldībām ir mutiska vienošanās.”

RESTAURĒS UN ĻAUS REDZĒT

Alsungas novada domes attīstības nodaļas vadītāja Aiga Vanaga-Poriķe skaidro, ka galvenais mērķis ir glābt pili: „Tā ir ļoti sliktā stāvoklī, un lielākā daļa apmeklētājiem slēgta. Pirmais darbs būs siju protezēšana un citas steidzamas lietas. Vienlaikus interesentiem piedāvāsim nodarbības, kurās restaurācijas gaitu varēs redzēt. Mūsu mērķis ir atvērt pili tūristiem, ar laiku tajā izveidot suitu kultūras centru, novada vēstures ekspozīciju, bet apaļajā tornī – ceremoniju zāli.”

Iveta Grīniņa

tālākai izmeklēšanai nogādāta slimnīcā. 13 gadus vecs zēns skolas teritorijā nokrita pa trepēm un salauza plaukstas kaulus, nogādāts slimnīcā. 19 gadus jauna sieviete, ēdot šašliku, aizrijās ar gaļas gabalu, bet viņai pašai izdevās to izklepot. Tālākai apskatei viņa nogādāta slimnīcā. 66 gadus vecam vīrietim, zāģējot malku, koka gabals atsitās pret zemi, uzkrita uz kājas un salauza apakšstilba kaulu. Arī viņš nogādāts slimnīcā. Pie viena cilvēka pagājušajā nedēļā bija izsaukums ar aizdomām par gripu – 11 gadus vecam zēnam vairākas dienas bija augsta temperatūra. Pēc mediķu apskates un palīdzības sniegšanas, zēns tomēr palika mājās.

Uzklusēja **Iveta Grīniņa**.

NUMURA PADOMS

„Lai arī svecītes liesma attīra gaisu un rada labvēlīgu ietekmi uz cilvēku, degšanas laikā telpā tiek patērēts skābeklis, izdalās ogļskābā un tvana gāze, sodrēji, krāsvielu un smaržvielu sadegšanas vielas, tādēļ telpa arī jāvēdina,” atgādina bioloģijas doktors Jēkabs Raipulis.

Nepārdod sevi!

„Treilerī ir baisi...” atzīst ikviens Kuldīgas novada skolēns, kas uzrunāts biedrības Patvērums „Drošā māja” informatīvajā kampaņā pret cilvēktirdzniecību.

TREILERIS PAR CILVĒKTIRDZNICĪBU

Kampaņu biedrība rīkoja piecās Kurzemes pilsētās, tostarp Kuldīgā pie manēžas 31. janvārī. Skolēni apskatīja treileri, kura ekspozīcijā bija redzamas piecas izplatītākās cilvēktirdzniecības formas. Jauniešiem tika stāstīts, kā tās atpazīt un kā nekļūt par upuri. „Skats ir šausminošs – tas liek par cilvēktirdzniecību aizdomāties,” tā pēc piespiedu strādnieku dzīvesvietas – treilera – apskates saka Kuldīgas Centra vidusskolas audzēknis Mārtiņš Dadzis.

Biedrība nodarbojas ar cilvēktirdzniecībā cietušo rehabilitāciju. Vidēji ik gadu ap 30 klientu *Drošajā mājā* saņem palīdzību, tur nonākot ar Latvijas un ārvalstu policijas, sociālo iestāžu un tuvinieku palīdzību. Paši iesaistītie bieži vien nespējot cilvēktirdzniecību atpazīt un atzīt sevi par cietušajiem. Biedrības juriste Gita Miruškina pastāstīja, ka ideja izveidot informatīvo treileri radusies, dzirdot klientu stāstus: „Tieši tādā dzīvoja seši cilvēki, kas darīja piespiedu darbu. Kamēr trīs strādāja, tikmēr trīs gulēja, un tā uz maiņām visi tajā dzīvoja. Kā redzams pēc cietušajiem, kas pie mums saņem palīdzību, apdraudētas ir visas vecuma grupas. Jaunākas sievietes tiek

Biedrības Patvērums „Drošā māja” informatīvajā kampaņā skolēniem bija iespēja ielūkoties treilerī, kādā nereti nonāk cilvēktirdzniecības upuri.

Biedrības Patvērums „Drošā māja” diennakts uzticības tālrunis,
pa kuru var saņemt informāciju, kā rīkoties, ja vajadzīga palīdzība
cilvēku tirdzniecības gadījumā Latvijā vai ārvalstīs:
+371 28612120.

ekspluatētas seksuāli, bet pēc tam kļūst par orgānu donoriem. Vīrieši visbiežāk nonāk darba verdzībā.”

VERVĒTĀJI SOLA BRĪNUMS

Viens no kritērijiem, kas liecina par cilvēktirdzniecības risku, ir vervēšana. Visbiežāk internetā piedāvāta labi atalgota darba

vieta. „Solīta bezmaksas biļete, teikts, ka neko nevajag ņemt līdzī, jo darba devējs visu iedos,” skaidro G. Miruškina. „Jo atklāti jau nekad neraksta, ka vajadzēs apprecēties vai būs jāsniedz seksuāli pakalpojumi. Aizbraucot izrādās, ka darba uzreiz nav. Nākamais solis ir pārmetums, ka cilvēkiem ir palīdzēts tur nokļūt, divas ne-

Treilera ekspozīcija atklāj piecas izplatītākās cilvēktirdzniecības formas, piemēram, fiktīvās laulības.

Izplatītākās cilvēktirdzniecības formas:

- seksuālā ekspluatācija,
- piespiedu darbs,
- verdzība,
- orgānu tirdzniecība,
- fiktīvas laulības.

Populārākās valstis, kurās Latvijas pilsoņi kļūst par upuriem:

- fiktīvās laulībās – Īrija, Lielbritānija, Vācija, Kipra,
- piespiedu darbā – Zviedrija,
- seksuālajā ekspluatācijā – Vācija, Nīderlande, Dānija, Krievija.

dēļas jau nodrošināta dzīvesvieta, ēdināšana un sezonai piemērots apģērbs, tāpēc vajadzētu par to samaksāt. Tiek prasīts atdot parādu, taču darba nav. Tad – it kā starp citu – tiek pateikts, ka ir vēl viens variants: apprecēties. Latvijā par to neviens neuzzināšot. Par to cilvēks saņemšot divus tūkstošus: vienu atdos tiem, kur viņu tur ataicinājuši un kuriem viņš parādā, otrs palikšot pašam.

Par otro tūkstoši cilvēks bieži atgriežas mājās. Tas, ka Latvijā par noslēgto laulību neviens neuzzinās, ir klaji meli,” uzsver juriste. „Jo, kad cilvēks pēc tam grib šeit

patiešām precēties, izrādās, ka nevar, jo ir ziņas par ārzemēs noslēgto laulību. Piedzimst bērniņš, un viņam dzimšanas apliecībā tēva vietā var ierakstīt fiktīvo laulību dalībnieku.

Mums informatīvajā tālrūnī bieži tiek jautāts: „Vai var apprecēties uz diviem gadiem? Cik ilgi ir spēkā ārzemēs noslēgta laulība?” Tas liecina, ka cilvēki saņemusi tādu piedāvājumu. Tādēļ arī rīkojam kampaņu, lai ikviens prastu sevi pasargāt.”

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Apstiprināti trīs pārrobežu projekti

Kurzemes plānošanas reģiona (KPR) projektā *Industriālais mantojums Igaunijas–Latvijas pārrobežu programmā apvienojušies 30 partneri no Kurzemes, Rīgas un Vidzemes plānošanas reģiona, Rietumigaunijas un Dienvidigaunijas.*

Projektā iekļauti 26 industriālā mantojuma objekti: deviņas bijušās ražotnes, piecas ūdensdzirnavas un HES, pieci dzelzceļa vēstures objekti, četras bākas un trīs ūdenstorni.

No Kurzemes tie ir Aizputes ūdenstornis, bijusī adatu fabrika Kuldīgā, Pāces vilnas fabrika Dundagā, Airītes dzelzceļa stacija, Ovīšu bāka. Tur plānots interesants tūrisma piedāvājums.

Vēl KPR ir vadošais partneris projektā *Safe Sea (Droša jūra)* kopā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Igaunijas glābšanas dienestu, Igaunijas mazo jahtu ostu attīstības centru un četrām piekrastes pašvaldībām. Mērķis – ekoloģisko katastrofu situācijās Rīgas līcī nodrošināt efektīvu sadarbību starp glābšanas dienestiem Igaunijā un Latvijā.

Trešais projekts ir *Piekrastes kājāmģājēju maršruts*, kura izstrādi vadīja asociācija *Lauku ceļotājs*. Tā mērķis ir izveidot vairāk nekā 1000 km gājēju maršrutu gar jūras piekrasti Latvijā un Igaunijā. Kurzemes piekrastē plānots izlikt 43 lielas norādes, taps arī kartes, ceļvedis un praktiska informācija internetā.

Jana Sūrums

Sarunas par sievietēm svarīgo

Uz vecmātes un juristes Elīnas Šķieres lekciju topošajām māmiņām 1. februārī atnākušas piecas sievietes, tomēr pirmajai reizei tas esot pietiekami.

Lektore ir gandarīta, jo topošās māmiņas ne tikai klausījušās, bet arī piedalījušās sarunā. „Pāris sievietēm ir jau otrā grūtniecība, un viņas var dalīties pieredzē ar citām. Lekcijas temats bija grūtniecības posmi un pārmaiņas sievietes organismā, taču pēc tam runājām gan par uzturu un

vitamīniem, gan to, kā izvairīties no slimības gripas laikā. Pusotras stundas vietā norunājām daudz ilgāk,” atklāj Elīna. Diemžēl otra saruna par pašizaugsmi pēcpusdienā nenotika, jo pieteikusies tikai viena dalībnice. Tomēr iecere veidot lekciju grupu, no kuras vēlāk var izveidoties

interesu klubu, nav atmesta.

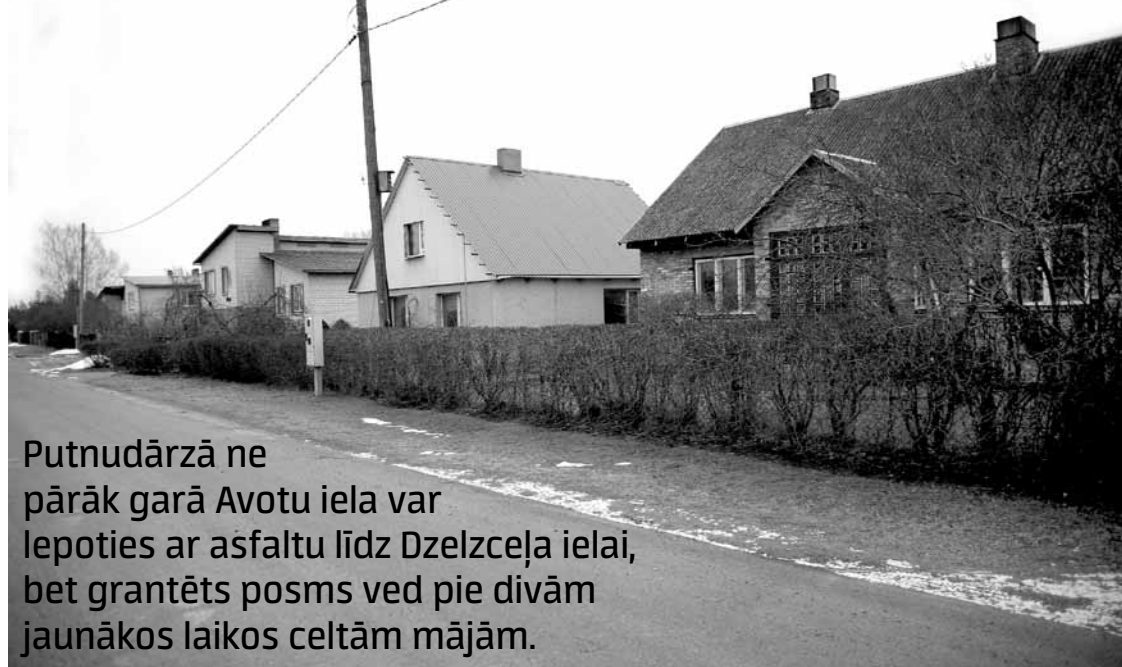
Nākamajā nodarbībā 8. februārī 11.00 tiks runāts par gatavošanos dzemdībām. Lekcijas Elīna rīko kopā ar nodibinājumu *Mamma mammai fonds*. Pasākumi Kuldīgā notiek trešdienās Dzirnauvu ielā 9, 2. stāva zālē.

Bezmaksas lekcijā
Kuldīgas sociālā dienesta
zālē ar topošajām
māmiņām runā vecmāte
Elīna Šķiere.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Avotu iela. Mājas izaugušas pļavā

Putnudārzā ne pārāk garā Avotu iela var lepoties ar asfaltu līdz Dzelzceļa ielai, bet grantēts posms ved pie divām jaunākās celstām mājām.

Bet 70. un 80. gados pļavā celtajās mājiņās reti kur vairs palikuši to būvētāji. „Tur neviens nedzīvo, to māju pārdod, bet no šīs saimnieki aizgājuši aizsaules ceļos,” skaidro vietējie. Tomēr divās mājās izdodas uzklausi interesantus dzīvesstāstus.

Katrā telpā griesti veidoti citādā rakstā.

Friča Ozola celto namu dēls Kārlis gribējis apmest, bet tagad raugās, ka sarkanie ķieģeļi ir modē.

Kārlis Ozols slavē tēva māku uzbūvēt māju.

Mīļīgais Muris atnācis pie Ozolu ģimenes patvērumu meklēt un palicis te par pilntiesīgu saimnieku.

„Tēvs uzcēla sev pieminēkli”

Seno sarkano ķieģeļu namu ar sīkajām rūtīm verandas logos no pamatiem cēlis Fricis Ozols.

Viņa dēls Kārlis un sieva Austra secina: tēvs uzcēlis sev pieminēkli. Austra piebilst, ka tāpēc arī pāragri kapā nonācis.

AUDŽUBĒRNI – KAĶI

Austra dzīvo kopā ar Kārļa ģimeni un otro dēlu Juri. Bet pēc īstā saimnieka izskatās kaķis Muris. Viņš uz dīvāna jūtas labi, nelūgtos ciemiņus pat vēra neņemdam. „Uz vecumdienām

esmu ar kaķiem aplaidusies. Muris ir mans audžubērns. Viņam mājas izjuka, jo tur neviens vairs nedzīvo. Nāca pie mums, sēdēja uz sliekšņa – kā tu nelaidīsi iekšā! Dikti mīļš, glābties nevar,” teic Austras kundze.

Uz plauktiņa stāv cita kaķa Dapa bilde. Tas pērn nomiris 17 gadu vecumā. „Man tas kaķis bija tik briesmīgi vajadzīgs, ka foto liku plauktiņā. Vēl man ir balta princese Pūka, tā pieņemta audzināšanā. Tai nu gan raksturs! Mani kārtīgi izdresējusi. Bet nerunāsim par kaķiem – runāsim paši par sevi!”

PA ĶIEĢĒLĪTĪM VIEN

Austras kundze Putnudārzā mīt jau gadus 30, tomēr pie sirds tas neesot. Savulaik ģimene dzīvojusi 1905. gada ielā, pilsētas centrā. Kad piedzimuši dēli, dzīvoklītī kopā ar Austras tēvu kļuvis par šauru. Vīrs nolēmis celt māju, jo arī paša bērnība pagājusi lielā šaurībā: „Pirms tam te bija tukšums. Fricis šito māju cēla desmit gadus, mājās viņu neredzējām. Palīgi bija tikai pie pamatu rakšanas un apjumšanas. Mans tēvs uzmūrēja krāsnis un plīti. Gāja grūti. Fricis pēc darba pa tumsu brauca uz Maņģeni, kur par 120 rubļiem bija

nopircis vecu māju, pa ķieģelītiem jauca nost, veda šurp. Te iemūrētas divas viņa nojauktas. Vīrs bija šoferis *Vulkānā*. Tas daudz nozīmēja – granti atveda, citus materiālus.” Friča dēls Kārlis teic, ka visi logi un durvis taisīti tēva rokām un kalpo labi. Viņš rāda griestus, kas katrā telpā citādā ornamentā: „Tēvs visu iemācījās: ūdens sistēmu pats izprojektēja, elektrību ievilka. Atbrauca elektriķis, prasīja, kas to taisījis. Teicu, ka tēvs. Meistars atzina: cepuri nost! Par katru solīti esot padomāts. Tēvs jau sen bija zem zemes, kad pie mums vēl brauca

meklēt labo galdnieku, kurš tik kārtīgi strādā.” Māte nopūšas, ka dēliem ar darbiem gan lielas jēgas neesot: Kārlis mežā pa krūmiem grozoties, bet Juris ar metināšanu ņemas. „Un es esmu veca pensionāre – cauri tā lieta. Savu darba mūžu sāku laukos – Ēdolē, Padurē; kad nebija, kur puišēlus likt, gāju uz bērnudārzu. Centra skolā desmit gadus nostrādāju par mazo klašu skolotāju. Kad māju cēlām, Fricim bija 150 rubļu alga, man – 80 rubļu. Esam plēsušies, kā tik var. Bet labi, ka ir māja. Nevaru iedomāties sēdēt īrētā dzīvoklī mūros.”

Darbīga visu mūžu

Avotu un Vienības ielas stūrī būvētā Reihu māja tapusi līdzīgi kā Ozoliem.

Mārīte Reihā smejas, ka vecumdienās tik pa ballēm skrienot. Dažkārt no bērniem esot kauns, tomēr jākustas, kamēr var.

Saimniece Mārīte tagad palikusi viena. Dzīvesbiedrs un nama cēlājs Ilmars septiņus gadus viņā saulē. Meitas ar ģimenēm savā dzīvē. Ciemos gan braucot regulāri, labas attiecības omītei ir ar četriem mazbērniem. Īpaši ar četrgadīgo Viesturiņu, kurš bieži atgādinot, cik ļoti omi mīl.

BRĀLIM LEMTA ZEMĪTE

„Putnudārzā ir laba dzīve. 37 gadi nodzīvoti. Iecēlām māju pļavās. Apkārt tikai dažas mājas bija, dažas būvējās. Sākumā gribējām dvīņu māju, otra puse būtu manai mammai un brālim. Bet tajā vasarā, kad pamatus rakām, brāli slimnīcā nospricēja. Viņam bija kuņģa čūla. Vienā dienā iespricēja zāles, ko viņš nepanes, otrajā dienā ielaistas tās pašas. Vai nu ārsts nebija noņēmis, vai māsiņa nepaskatījās. Brālim bija tikai 28 gadi. Tā blakus gabals palika neapbūvēts. Viens milicis gribēja māju celt, nesanāca, vēl kāds cits – atkal nekā. Tad to gabalu izdalīja pa trim kaimiņiem. Tā bija brālim lemta zemīte.”

STRĀDĀTS KĀ LAUKOS

„Mana ģimene pirms tam dzīvoja Rudbāržos. Es strādāju palīgskolā. Kad bērniem nāca skolas laiks, rēķināju, ka jāiet uz pilsētu. Vīrs jau Kuldīgā bija šoferis. Pirms tam Skrundā brauca ar *taksi*, ar autobusu, bet Kuldīgā ar smago mašīnu.

Pamatus mājai Ilmars pats lēja, grīdas lika – daudz ko darīja. Stāvam gan ņēmām brigādi. Palīgskolā skolotājiem bija laba alga, arī vecāki palīdzēja. Kad pārnācām šurp, atradu darbu maizes kombinātā par kvalitātes inženieri. Septiņus gadus finanšu nodaļā par sekretāri biju,” stāsta Mārīte.

„Rudbāržos dzīvojām kā pilsētā – divstābu dzīvoklī, bet šeit strādājām kā laukos. Vīrs braukāja reisos, reti bija mājās, bet mums bija lopi. Pavadu bērnus uz skolu, apkopju lopus, skrienu uz darbu. Tad izdomājām, ka vajag audzēt puķes. Sākām ar nelķēm, bet paziņa Brinda Šēniņa pierunāja pāriet uz gerberām, jo nelķes jau audzējot visi. Vīram vajadzēja tikai ideju pamest. Vēl tagad atceros, kā tās nelķes plūcām un metām ārā. Viss jau būtu

labi, bet ziediem uzmetās baltās mušiņas.”

PA BALLĒM VIEN

Mārītes kundze noteic, ka tik lielu namu vienai nevajagot, bet pārdot pat prātā nenāk – lai paliek dzimtai. Varbūt jaunākā meita, kad aizies pensijā, no Rīgas atgriezīsies Kuldīgā. Mārītei tagad vairāk laika sev, viņa darbojas pensionāru apvienībā *Rumbiņa*: „Es tik pa ballēm. Dažreiz no bērniem kauns. Tikko bija karnevāls, Dzintra Freimane safilmēja. Vēl dziedu pie Ērikas Leimanes. Mums ir daudzi draugi, katru sestdienu kaut kur braucam: uz Liepāju, Ventspili, Talsiem, Kandavu, Stendi, Kolku. Mūsu ballēs Ervīns Eglītis un Lastovski uzspēlē vecos labos gabalus. Kā pa kāzām var izdancoties! Citādi jau nekāda prieka nav – izkurini māju un sēdi. Bet, kā nedēļas nogale, tā kaut kur jāskrien. Kamēr var, kamēr Svētais Pēteris ļauj, tikmēr jākustas!”

Inguna Spuleniece, Aivara Vētrāja foto
Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Kristīgajā tradīcijā Sveču diena ir 40. diena pēc Ziemassvētkiem. Taču sveces arī ikdienā ir neaizvietojamā prieka un miera avots ar savu daudzveidīgo krāsu, formu un smaržu izvēli. To liesmiņa rada mājīgu noskaņu. Nereti pat žēl dedzināt, jo tās ir kā neatkarīgi mākslas darbi.

Simboliska Kristus gaismā

Dievkalpojumā bez svecēm neiztikt – tās simbolizē Kristus gaismu un ir neatņemama liturģijas sastāvdaļa, skaidro Alsungas Sv. Miķeļa Romas katoļu draudzes priesteris Gatis Mārtiņš Bezdelīga.

KAS IR SVEČU DIENA

„Tā ir 40. diena pēc Ziemassvētkiem jeb pēc Kristus piedzimšanas. Todien Jāzeps un Marija saskaņā ar Vecās derības priekšrakstiem mazo Jēzu aiznesa uz svētnīcu. Tur sirmgalvji Simeons un Anna dienām un naktīm lūdzās, gaidot pestītāja ierašanos, jo bija apsolīts, ka Simeons neredzēs nāvi, pirms nebūs turējis rokās pasaules pestītāju. Šie divi sirmgalvji simbolizē visu Dieva tautu, bet Kristus kā gaismu to apspīdēja. Atceroties šo notikumu, baznīcā tiek svētītas sveces, bet ticīgie iet svinīgā procesijā, simboliski ienesot telpā gaismu.”

NO LĀPAS LĪDZ SPULDŽĪTEI

„Kristietības pirmsākumos sveces nelietoja, jo tās lietotas pagānu rituālos. Pirmie kristieši savās sapulcēs Romas katakombās izmantoja lāpas,” turpina prāvests. „Diemžēl tās kūpēja, un to vietu pamazām ieņēma sveces. Līdzīgi evolūcijas pavērsieni notikuši mūsdienās. Pagājušā gadsimta sākumā, kad parādījās elektrība, tā ienāca arī baznīcās – vaska sveces aizstāja krāsoti koka cilindri, kuros liesmiņas vietā bija elektriskās lampiņas. Spuldziņu virtenes ieskāva arī svētbildes, piemēram, Alsungas baznīcā tādas bija gan galvenajā, gan Dievmātes altārī. Iespējams, tā bija gaišāk, ērtāk un arī modernāk, sak’, mums ir elektrība! Tomēr sveces ir liturģijas daļa. Piemēram, kristību sakramentā priesteris vai krustvecāki, dodot kristāmajam sveci, saka: „Saņem Kristus gaismu!” Svece ir arī kā pats Kristus – dodot gaismu, tā sadedzina pati sevi, tātad upurējas citu labā. Svece vēl var simbolizēt Dievu, kurš cilvēku pestīšanai

Priesteris Gatis Mārtiņš Bezdelīga atklāj kādu knifu, kas izgudrots Lietuvā: cilindriskajām svecēm tiek uzliktas metāla gredzens, kas, svecei degot, sasilst un pamazām slid uz leju, neļaujot parafinam notecēt.

atdod savu Dēlu, tātad arī sevi pašu.” Agrāk lietotas vienīgi vaska sveces, bet vasks dega nevienmērīgi, notecēja, tāpēc pamazām radās kas jauns – parafīna sveces.

Arī Alsungas katoļu baznīcā uz altāra gan dzeltenās, gan baltās ir no parafīna. Baltās, cilindriskās atgādina altāra kolonas, tās ir arī gana svinīgas. Priesteris tās iegādājas

Lietuvā, ražotnē *Luksa*, ko savulaik izveidojis ērgelnieks Daiņus Petkus (starp citu, Sveču diena šai ražotnē esot pasludināta par profesionālajiem svētkiem).

Vislabākās – no vaska

„Kopš laika gala man patikusi dzīvā uguns,” saka alsundziece Natālija Rutule, kura sveces izgatavo no vaska, kas ievākts dzīvesbiedra un biškopja Pētera Rutuļa saimniecībā.

SMALKO PASAUĻU STARPNIECĒ

Natālija atceras, ka vecāku mājās bijusi krāsns apkure, vēlāk paps ierīkojis centrālāpkuri, tomēr saglabāta arī dzīvā uguns. „Paps nojauca krāsnis, bet uzmūrēja kamīnu – dzīvā uguns pulcēja cilvēkus, radīja mājīgumu, sevišķi drēgnajos gadalaikos. Dzīvo uguni sniedz arī svece, kas manā uztverē ir ne tikai gaismas un siltuma avots, bet arī starpniecība starp smalkajām pasaulēm, tā reaģē uz telpu, cilvēkiem. Strādājot kā masiere, vienmēr iededzu sveci – tā attīra, savāc enerģiju ne tikai no manis, bet arī citiem. Uz katru tā reaģē atšķirīgi: vienā reizē rāmi deg pat astoņas stundas, citreiz pilnībā izdeg stundas laikā – skatos, kā liesma šaudās un svece acīmredzami plok, it kā to kāds karsētu ar fēnu.”

Mēģinot izprast sevi caur ķīniešu astroloģiju, Natālija atklājusi, ka pasauli veido pieci pamatelementi: uguns, ūdens, zeme, metāls un koks. „Izrādījās, ka manai dzimšanas stundai atbilst uguns. Saskaņā ar ķīniešu filozofiju tā nozīmē ne tikai liesmu, bet arī domu, enerģijas dzirkstis, radošumu, kas aizdedz citus. Izman-

Sagatavojot silikona veidni, vispirms tiek iecentrēta kokvilnas dakts.

Alsundziece Natālija Rutule sveces darina no vaska, iepildot to silikona formiņās.

tojot terminus *in* un *jan*, var teikt, ka *jan* ir lielā uguns vai arī saule, bet *in* – svece. Es esmu svece: manā dabā ir gan radīt, gan cilvēkus pulcināt.”

AR SAULES ENERĢIJU

„Tā kā Pēteris ir biškopis, izdomāju

pagatavot sveces no vaska. Sākotnēji tās bija rullītī saritinātas šūnu plāksnes, bet tās nebija īsti labas. Reiz Pēteris no biškopju saietā atveda divas silikona formas, kurās var liet vasku un veidot sveces. Process nav vienkāršs – ļoti precīzi jānotrāpa vaska temperatūra. Kausēju traukā ar dubultām

sienām, starp kurām iepildīts ūdens. Ja kausē uz atklātas uguns, tas var aizdegties, bet ūdens peldē, gadās, ka ūdens pilieni iekļūst vaskā, un tad svece degot sprakšķ. Ja vasks par karstu, tas iztek pa formas spraugām; ja par aukstu – svecē rodas atsevišķi slāņi. Sveces nevar liet vienu pēc otras – formiņa jāatdzesē. Strādājot ar vienu veidni, dienā var izveidot tikai kādu duci.

Vasks ir ļoti interesants materiāls, tas mēdz būt plašā nokrāsu gammā: gan spilgti dzeltens, gan pelēcīgi brūngans vai gandrīz balts. Kādreiz man jautā, kāpēc dažas sveces tik bālas. Tās ir no vaska kārtiņas, ar ko bites aizvāko šūnas. Vecākos rāmīšos vasks mēdz būt tumšs – pelēcīgs vai zaļgans. Parasti izvēlos saulaini dzeltenos rituļus. Starp citu, ja vaska sveces ilgi tur tumsā, kur saules gaismā nepieklūst, tās kļūst blāvas, nespodras, bet atliek paturēt gaismā, un atgriežas dzeltenie, saulainie toņi.”

Sākotnēji Natālija izmantojusi speciālās austās dakts, bet tās ir visai dārgas, tāpēc izmēģināta gan lina, gan sintētiskā aukla un pat dzija, bet vislabākā ir kokvilnas aukla, kas pirka būvmateriālu veikalā. Vienmērīgāk un ilgāk degot klasiskās koniskās sveces, savukārt vītās, ko iecienījuši pircēji, izdegot strauji – uguns pa tām skrien kā pa slaloma trasi.

Izstaro mieru un saticību

Katra grieztā svece ir neatkārtojams mākslas darbs, pārliecinājusies Nīkrāces pagasta kultūras organizatore Inga Ezeriete.

Rudenī viņa uz saieta namu ataičinājusi griezto sveču meistarklašu vadītāju Ilmu Kamkovsku no Saldus novada, lai šo māku var apgūt arī nīkrācnieces.

„Diezgan darbietilpīgs un sarežģīts process,” atzīst I.Ezeriete. „Vajadzīga pacietība, uzmanība, iedvesma un pirkstu veiklība. Tā nav vienkārši liešana vai jau gatavas dekorēšana dekupāžas tehnikā. Katra daudzkārt jāiemērc karstā, krāsainā parafinā, bet pēc tam, kamēr vēl silta, rūpīgi jāgriez un jāizloka iedomātais ornaments. Negāja viegli, bet beigās iznāca ļoti interesanti. Galvenais, ka bija prieks darboties un divtik liels par to, ka pats esi radījis mākslas darbu. Tagad saprotam, kāpēc grieztās sveces ir dārgas. Iespējams, daudzi tādās pat neaizdedzina, bet tur mājās kā dekoru. Ne velti uzskata, ka tās izstaro mieru, saticību un harmoniju.”

„Jābūt pacietīgai un uzmanīgai,” griezto sveču meistare Ilma Kamkovska no Saldus puses pamāca Nīkrāces kultūras organizatori Ingu Ezerieti.

Kamēr svece silta, rūpīgi griež un izloka ornamentu.

Sveces mērcē karstā dažādu krāsu parafinā.

Grieztās sveces tiek veidotas baroka stilā pēc 16. gs. tehnoloģijas. Katra ir roku darbs, rezultāts – neatkārtojams, jo tas ikreiz mainās atkarībā no meistara iztēles, veidojot dažādu krāsu salikumu un slāņu biezumu. Beigās tiek veidoti unikāli izgriezumi.

„Šis es nededzinu!”

Dzintras Gudermanes kolekcija, kurā ir vismaz 300 sveču, dzīvoklī aizņem vairākus plauktus.

Ēdolniece Dzintra Gudermane kolekcijā jau ir vairāk nekā 300 dažādu sveču, bet tā joprojām tiek papildināta.

„Man ļoti patīk aizdedzināt svece – liesmiņa rada mājīgu noskaņu. Draugi un radi, to zinot, sāka tās aizvien biežāk dāvināt, un radās kolekcijas aizsākums. Tie, kuri zina par manu aizraušanos, turpina tās dāvināt (daudzas atsūtītas no ārzemēm), tomēr

lielākā daļa ir pašas gādāta.” Dzintra teic, ka mūspuses veikalos sveces vairs nav vērts meklēt, jo visi tur sastopamie veidi viņas kolekcijā jau nonākuši. Kādreiz draugi pa jokam apjautājoties, kad viņa to sāks izmantot utilitāriem mērķiem, t.i., dedzināšanai, tomēr tas neesot plānots – mājīgai noskaņai pietiekot ar parastu sveci, kas nopirkta veikalā.

LIETOT AR MĒRU

„No dabīgiem materiāliem gatavoto, arī sintētisko un smaržīgo sveču samērīga dedzināšana cilvēka organismam kaitējumu nenodarīs,” skaidro bioloģijas doktors Jēkabs Raipulis.

Viņš uzsver vārdu *samērīga*, jo kā visā, tā arī šajā ziņā vēlamā ievērot mērenību. „Nevajadzētu pārspīlēt un tādos kā rituālos dedzināt daudz smaržīgu sveču vienuviet un nemitīgi. Tad tas var kļūt kaitīgi,” skaidro J.Raipulis. „Parafīna sveces ir naftas produkti, un, tām degot, gaisā izdalās kaitīgas vielas. Jāsaka, ka arī dabīgo produktu degšana tādas var radīt. Tādēļ ne vienmēr var apgalvot, ka svece, piemēram, no taukiem, vaska vai rapšu eļļas

KRĀSU NOZĪME

Sveces krāsa rada tieši tādu pašu terapeitisko efektu kā krāsaina gaisma vai jebkurš krāsas laukums. Krāsas iedarbību pastiprina liesma, kas enerģiju transformē un attīra.

Svecei degot, krāsu enerģija izplatās visapkārt, tā piesātina mūsu auru un ķermeni. Jo vairāk cilvēks uz notiekošo koncentrējas, jo straujāk tas notiek. Viena no spēcīgākajām dziedināšanas metodēm ir sveces izvietošana ap cilvēku ģeometrisku figūru veidā, kad apvienojas formas enerģija un ķermeņa elektromagnētiskais lauks.

Balta svece ir tīrības un spēka simbols. Tā pastiprina jebkuras krāsainas sveces iedarbību, ar kuru kopā tā deg. Šī krāsa veicina attīrīšanos un rada cerības. To izmanto ievēšanas rituālos.

Melna krāsa svecei piešķir ļoti spēcīgu iedarbību, tostarp aizsargājošu. To var izmantot meditācijām, tā palīdz rast tumsā gaismu, stabilizē, modina atbildību un iedarbojas daudz spēcīgāk, ja deg kopā ar baltu. Taču pārāk bieža melnās sveces lietošana var radīt depresiju.

Sarkana ir dzīvības spēka, kaislību, aktivitātes un seksuālās enerģijas krāsa, svētības, veselības un mērķu sasniegšanas simbols.

Rozā ir prieka un jaunrades simbols. Tādu sveci var izmantot meditācijai vai sapņojumam, garīgā noska-

JA GRIBAS STIPRINĀT KĀDU PERSONĪBAS ĪPAŠĪBU, VAR NODERĒT:

sarkanā spēcinās apņēmību,
rozā – pacietību, iecietību,
gaiši pelēka – spēju pielāgoties situācijām,
sudraba atklās talantus, slēptas iespējas,
zaļa vairo neatkarību,
zila – līdzsvaru un morālo noturību,

tumši sarkana – skaidrību,
brūna vai **melna** – kārtības mīlestību, sistemātiskumu,
violeta vai **tumši zila** – individualitāti,
balta – jūtīgumu, intuīciju,
dzeltena vai **oranža** palīdzēs izdarīt pareizo izvēli.

DARINI PATS!

Daudz vieglāk ir sveci satīt no vaska plāksnes nekā to liet. Tā būs paša rokām darināta, smaržīga un simtprocentīgi dabiska.

Bišu lietu veikalos var iegādāties vaska plāksnes (vienu maksā ap eiro), bet vieglāk būs satīt mazākas sveces, tāpēc lielo plāksni var dalīt uz pusēm vai četrās daļās. Griežot jāraugās, lai to izdarītu precīzi. Dakts diegus var nopirkt audumu veikalos, tie maksās centus. Pirms darba ir lietderīgi vaska plāksni sasildīt: uzlikt uz papes gabala un novietot siltā vietā. Vasks jāsilina tikai mazliet, līdz tas nedaudz

maina krāsu. Ja būs sasildīts par daudz, tad lips pie pirkstiem un svecei neveidosies glīta forma.

Mūsu senči Sveču dienā darinātās dedzinājuši, kad baidījušies, ka mājā iespers zibens, – lai pārvarētu bailes no bargā pērkonā. Tāda svece nomierinās sakarsušus prātus un palīdzēs mājā ieviest mieru un saskaņu. Vaska sveces ļoti labi smaržo, priecē ar gaišu, rāmu liesmu.

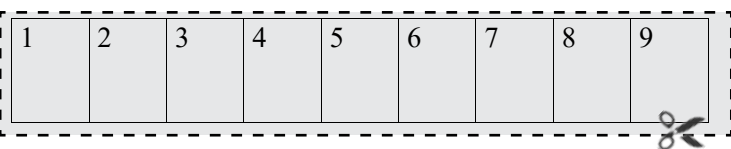
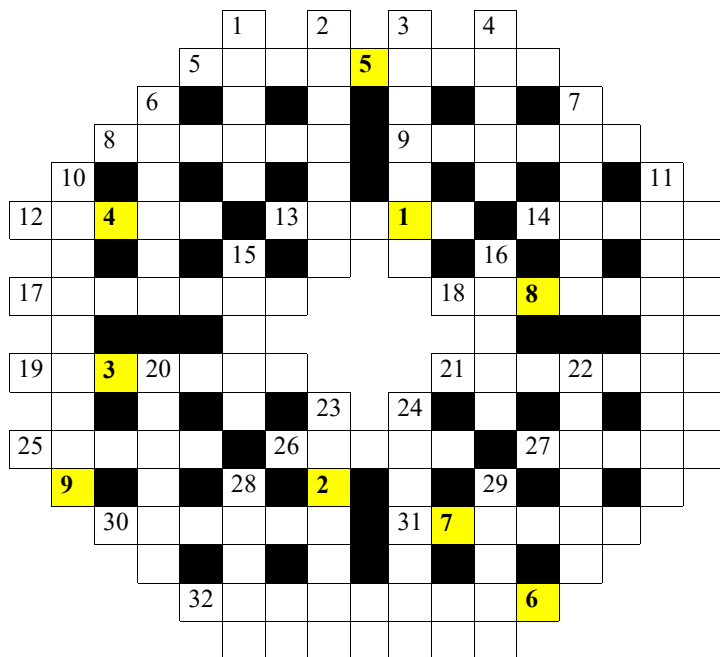
- Sveci pagatavo no vaska plāksnes un dakts diega. Jo resnāka būs svece, jo resnāka dakts vajadzīga, un – otrādi.
- Dakti vairākas reizes izvelk caur pirkstos, lai sasildītu vaska gabaliņu – ievasko.
- Ievaskoto diegu liek uz vaska plāksnes maliņas un rūpīgi sāktīt – cieši, bet maigi.
- Turpina tīt līdz galam.

- Piespiežot nostiprina maliņu.
- Nogriez lieko daksti.
- Viegli piespiežot pie galda virsmas, plakanu izveido sveces pēdu.

Daina Tāfelberga, Juris Lipsnis, Vija Zariņa, Jolanta Hercenberga Ingas Ezerietes arhīva, Aivara Vētrāja un Jura Lipšņa foto

Lai ap sirdi ir gaiši un rāmi!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Anda Straume.
Risinājumu gaidām līdz 8. februārim.

Horizontāli: 5. Pareizs, adekvāts īstenības atspoguļojums. 8. Stārķu dzimtas putns. 9. Teksta sacerētājs. 12. Vairākkārt liekt. 13. Ar zāli noaudzis bezmežu līdzenums sausa klimata joslā. 14. Kokā uzvelkams bišu strops. 17. Meža un dārza ogas. 18. Garuma mērvienība astronomijā. 19. Miesnieka priekšauts. 21. Koka vai cita materiāla mazas plāksnes. 25. Galdnieka, kurpnieka darbarīks. 26. Liels jūras dzīvnieks. 27. Rīks šūšanai. 30. Augļu koki. 31. Japānas galvaspilsēta. 32. Stipri vienkāršs, nepilnīgs.

Vertikāli: 1. Iejūga piederums. 2. Apveids, kontūras. 3. Stājgrafikas darbs, kas pavairots novilkuma veidā no mākslinieka sagatavotas klišejas. 4. Katoļu garīdznieks. 6. Francijas galvaspilsēta. 7. Peldēšanas stils. 10. Nosacījums. 11. Sauszemes daļa, kas atrodas pie ūdenstilpes. 15. Mūka dzīvojamā telpa klosterī. 16. Klaja, kokiem neapaugusi platība. 20. Labs materiālais stāvoklis. 22. Valsts Āzijā. 23. Latviešu hokejists (dz. 1986). 24. Dziļa cieņa, godbijība, bijība. 28. Augu valsts. 29. Leņķī vai lokveidā saliekts plakans veidojums kā sastiprināšanai, saturēšanai kopā.

Pareizā atbilde: SARKOLEMMA (bioloģijā – plāns bezstruktūras apvalks, kas aptver šķērsvītrotās muskuļšķiedras).

Atbildes

Horizontāli: 1. Marduks. 4. Okulārs. 9. Gēte. 11. Sapņi. 12. Tur. 13. Mūk. 14. Zīme. 16. Aplam. 17. Namazs. 20. Aiziet. 23. Grants. 24. Ietīts. 28. Ziepes. 31. Nevada. 33. Marna. 34. Usne. 35. Tas. 36. Rāt. 37. Raiba. 38. Abra. 40. Sisenis. 41. Karotes. **Vertikāli:** 1. Magdino. 2. Rit. 3. Kaskas. 5. Klizma. 6. Āmte. 7. Sprosts. 8. Apella. 10. Emba. 15. Maz. 18. Mērce. 19. Zonde. 21. Ietve. 22. Istra. 25. Dzidrās. 26. Gurķis. 27. Vainags. 29. Pas. 30. Smerči. 31. Nataļa. 32. Vēsa. 34. Utis. 39. Bet.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Dace Gulbe, Biruta Insberga. Pēc balvas redakcijā gaidām **DACI GULBI**.

Mēneša uzvarētājs saņems dāvanu, kas gādāta sadarbībā ar *Zvaigzņi ABC*. Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

KULDĪGAS BIBLIOTĒKA

Nepakļāvīgā skaistule

Kuldīgas bibliotēkā pieejama rakstnieces Leslijas Pirsas grāmata *Izdzīvotāja*.

1938. gads, Rasela, Jaunzēlande. Bellas un Etjēna meita Marjeta ir nepakļāvīga un stūrgalvīga 18 gadus veca skaistule. Pasaulei svārstoties uz kara robežas, Marjeta dodas pie krustvecākiem uz Londonu. Beidzot viņa ir noteicēja pār savu likteni..., līdz vienā acumirkli visu atņem karš.

Uzlidojumu laikā Marjeta ir spiesta pamest mājas un nonāk Īstendā – vietā, kas nepavisam neļidzinās tai Londonai, ko viņa pazinusi. Par spīti izmisumam un bezcerībai jaunā sievietē saprot,

ka vienīgais veids, kā karu pārdzīvot, ir cīnīties pret to ar to pašreizējās un līdzjutību, kas mīt viņas sirdī. Tikai tad viņa atradīs patiesu laimi.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

100. kārtā

Šis vācbaltiešu gleznotājs dzimis 1831. gadā piecu bērnu ģimenē Madlienā, miris 1877. gadā Šveicē. Mācījies Rīgas Doma skolā, 1850. gadā pārcēlies uz Pēterburgu, kur studējis Mākslas akadēmijā. Viņš ir viens no vēsturiskā žanra aizsācējiem Latvijas glezniecībā, kā arī viens no nozīmīgākajiem 19. gs. vācbaltiešu māksliniekiem. 1871. gadā viņš ievēlēts par Pēterburgas Mākslas akadēmijas profesoru, vēsturiskās un portreta klases vadītāju.

Atbildes gaidām **līdz 7. februāra 12.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga grāmata.

99. kārtas atbilde: Antonio Berni (arī Delesio Antonio Berni), *Bezdarbnieki* (1934).

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Guntis Obodņikovs.

Pēc balvas redakcijā gaidām **V.Višņevsku**.

MANS MĀJDZĪVNIĒKS

Suņi pret depresiju

Slavenākais Džeka Rasela terjers noteikti ir Holivudas kinofilmas *Maska galvenā varoņa draugs Mailo*. Kuldīdzniekam Edgaram Sileniekam ir divi šādi suņi: Īrijā iegādātais mini raselterjers Mailo un Latvijā dzimušais Čarlijs.

LĒCĒJI UN RACĒJI

Šie tiek dēvēti par suņiem pret depresiju, jo ir ļoti dzīvespriecīgi. Edgars saka – hiperaktīvi un nenogurdināmi, saimniekam jārēķinās ar to kustīgumu: „Noteikti nav piemēroti mierīga dzīvesveida piekritējiem un vecākiem cilvēkiem. Tie izveidoti lapsu medībām, ir ļoti acīgi un uzmanīgi, tiem ļoti patīk rakt, arī lēkāt. No vietas varot uzlēkt pat divus metrus augstu.”

Edgara vecākiem bijis vācu aitu suns, takša krustojums un rotveilers. Viņš izvēlējies daudz mazākus draugus, lai visur ērti paņemt līdzī: „Mazos vieglāk savākt, ja kaut kur jābrauc: pasit padusē un aiznes.”

LAUKĀ VED TRĪSREIZ DIENĀ

Mīluļiem lielais boss esot Edgars. „Suns pats izvēlas saimnieku jau tad, kad notiek kucēna izvēle. Abi man pienāca klāt, tāpēc arī paņēmu. Gadu vecais Mailo nācis no Īrijas, izbrauca ar mani cauri visai Eiropai. Tas ir Džeka Rasela miniterjers ar visiem dokumentiem. Trīs mēnešus vecais Čarlijs pirktis Jūrmalā un ir parastais raselterjers bez *papīriem*, lai gan vecāki zināmi.

Trīsreiz dienā vedu tos izskraidīties, bet tie skraida arī pa pagalmu. Tie ir istabas suņi, mīl siltumu. Ziemā laukā jāuzmana, lai nesaaukstējas. Maniem suņiem ir mētelīši: Mailo tādu vajag, kad ir ap mīnus trim grādiem, Čarlijam – jau ap nulli. Šiem suņiem piena zobi paši nekrīt ārā – no tiem atbrīvoties palīdz veterinārārsts vai saimnieks.”

NEPATĪK VĒNIEM

„Ar šiem suņiem jāizturas vēl uzmanīgāk nekā ar cilvēku,” uzsver Edgars. „Tos viegli aizvainot, tad tie var apvainoties pat uz trim dienām: nenāk pie saimnieka, sēž savā stūrītī. Šos suņus nedrīkst uz ilgu laiku atstāt vienus mājās. Tad tie var iekrist depresijā un atkal apvainoties. Mailo vienu es tiešām atstāju mājās tikai uz stundu vai divām, bet tagad, kad suņi ir divi, var arī ilgāk.”

Mailo mēdz mājās *strādāt*: kurpes saliek vienā gultas stūrī, čības – otrā, bet sagrauzis vēl nav neko. Viss esot atkarīgs no audzināšanas: „Lielākais respekts manējiem ir no sarullētas avīzes. Tiem vienkārši kauns, ja ir nogrēkojušies un tiek paņemta avīze. Mani abi klausu. Kad ejam pastaigā, palaižu, lai skrien, jo varu atsaukt. Šos suņus var pieradināt pie kastītes kā kaķus. Kamēr mazi, noteiktā vietā tiek noklāts autiņš, un tur tie nokārtojas. Lielāki, protams, tiek vesti laukā. Kā sargi dzīvoklī ir ļoti labi, jo skaļi

Džeka Rasela terjeri Mailo un Čarlijs ar saimnieku Edgaram Silenieku un viņa meitiņu Elisū.

NO EDGARA PIEREDZES:

- Džeka Rasela terjeri nav piemēroti vecākiem cilvēkiem, jo tie ir ļoti kustīgi,
- šie suņi jāsargā no saaukstēšanās,
- tiem patīk rakt,
- tos var pieradināt iet uz kastīti tāpat kā kaķus,
- tos nedrīkst uz ilgu laiku atstāt mājās vienus, jo tad tie skumst un apvainojas.

rej, tiklīdz dzird kādu skaņu,” stāsta saimnieks.

No veselības problēmām, kādas var piemēklēt šos suņus, Edgars vispirms min acu slimības, bet nākamo – saaukstēšanos: „Tie jāsargā no mitruma un aukstuma. Kad ienāk no pastaigas, paši ierokas segās un sildās. Pat pastaigas laikā Čarlijs prasās uz rokām, lai sasilda.”

„Šie suņi ir sieviešu magnēts. Reiz iedevu draugam ar tiem pastaigāties, un drīz vien viņam bija piebiedrojušās piecas dāmas,” smejas Edgars. Arī *Kurzemnieka* redakcijā ap spriganajiem suņiem tūlīt saskrēja bariņš darbinieču.

Iveta Grīniņa Aivara Vētrāja foto

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Novadnieks Kristaps Bahmanis

PIE PĀTARIEM AR TĪRU MUTI

„Mums, bērniem, neiztrūkstoši bija jāpiedalās dievkalpošanā. Pa to laiku, kad tēvs ar pieaugušiem turēja dievkalpošanu, mēs nedrīkstējām ne palikt gultā, ne staigulot apkārt. Mums, zēniem, bija jāstāv pie tēva ceļiem katrā pusē un jāskatās viņa grāmatā. Māsiņas stāvēja pie mātes. Svērtos pirms pātariem mums agri bija jābūt kājās un jānomazgājas. Ar melnu muti nedrīkstēja iet pie pātariem; arī pie brokastīm nelaida. Nemazgātām rokām nedrīkstēja maizīti aizskart un to pie nemazgātas mutes likt. Bērns būdams, es šo cieņu pret maizīti gan vēl nesapratu, bet bēgļu laikmets un bada ciešanas Krievijā, pilsoņu kara laiks man bieži vien izsauca atmiņā tēva parādīto cieņu grūti pelnītai maizītei.”

SIRDĪGI UN SPĒCĪGI

Sasniedzot skolas vecumu, K. Bahmanis mācības sāka Nīkrā-

ces skolā, kur vēl joprojām pastāvēja skolēnu fiziska sodīšana.

„Līdz 1882. gadam kā lasāmu grāmatu lietojām katrā pēcpusdienā Jauno derību un ceturtdienā bībeli. Lankartes un globu skolas dzīvīve ievada tikai ap 1882. gadu, bet ar šiem nīkiem daudz nenodarbojās. 9. paragrāfu tulkoja tā, kā katrs skolotājs to vēlējās vai atrada par nepieciešamu. Skolu komisijai bija īsti pa prātam, kad skolotājs izpildīja „sirdīgi un spēcīgi” 9. paragrāfā minēto *pārmācīšanu*. neraugoties uz to, ka virskomisijas *Lehrplan's* stāvēja pretrunā ar valsts likumu par miesas sodiem.”

ATMIŅĀ PALIEKOŠS GADIJUMS

„Kā 9. paragrāfu saprata vecais Embūtes mācītājs un viņa iecienītais Nīkrāces skolotājs, par to liecina šāds notikums.

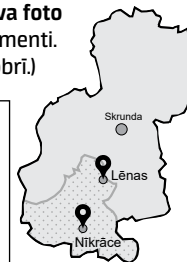
Kādu dienu divi visnabadzīgākie un mūžīgi izbadušie skolnieki Dzelzis un Plušķis (abiem palamas) iesāka plūkties. Plušķis, kam bija bijis kabatas nazis rokās, vai nu tīšu, vai netīšu bija ievainojis Dzel-

zim roku. Tecēja asinis. Kāds skolnieks, citiem nemanot, bij ieskrējies pie skolotāja un Plušķi apsūdzējis.

Skolotājs ar jājamu kančuku rokā ieskrēja pie mums guļamistabā, kur notika plūksnās, notvēra Plušķi pie apkakles un visiem spēkiem cirta viņam ar kančuku pa muguru, pa pleciem, pa plānām, izvalkātām pusvadmalas biksītēm, kur tik trāpīja. Plušķis blāva lopu balsī un locījās pa grīdu gar skolotāja kājām kā tārpīšs. Skolotājs nesavaldāmās dusmās, sarkans pietvīcis, strādāja kā saniknots zvērs: vilka zēnu gar zemi caur visu klases istabu un cirta pa viņa ciskām un muguru bez mitēšanās. Plušķis lielajās sāpēs neizturēja un aizsmakušā balsī ieblāvās: „Tu, slepkava, vai tu gribi mani nosist!” Tāds skolnieka izsauciens bij smags pārkāpums. Viņš bij uzdrošinājies nosaukt skolotāju uz tu un par slepkavu...

Nu skolotājs palika gluži vai āprātīgs: smagi elsdams viņš spēra Plušķim ar kāju, un tas riteniski aizvēlās prom. Tad skolotājs atjēdzās un, smagi elsdams, steidzās savā istabā. Plušķis nevarīgi piecē-

Dzintra Liekmane, autore arhīva foto
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

9. paragrāfs: „Pārmācīšanai skolā būs notikt ar mīlestību, tāpēc tā ir izdarāma ar apdomību un mēru, bet arī sirdīgi un spēcīgi. Priekš sevišķām vajadzībām, īpaši, kur uz vietas un tūdaļ kāda noziedzība ir piemērojama, ir skolotājam arī brīv pie miesas strāpēt. Tomēr katram skolotājam būs no sirds dzīties savu vārdu svaru un tās citas pārmācības pareizi izlietot, tā kā miesas strāpes pieder pie tām reti paredzamām.”

lās un, pie galdiem turēdamies, ievilkās guļamistabā, uzlīda uz *lagačām* un neēdis sagulēja līdz otram rītam. Tad viņš klusiņām aizgāja no skolas. Skolotājs laikam pats bij nobijies par savu nevaldāmo dusmu nedarbu un cītīgi iztaujāja zēnu, vai kāds nezinātu, kādēļ un uz kuriem Plušķis aizgājis. Nevienam nekā nezināja. Skolotājs steigšus iejūdzta zirgu un aizbrauca.”

SODA DIVREIZ

„Nākošajā pirmdienā atbrauca vecais mācītājs Lundbergs un barons fon der Ropps no Dēseles. Skolas vecākais, kāds vecs saimnieks, atveda Plušķi, kurš, kā vēlāk dabūjām zināt, bij aizgājis pie savas mātes, nabaga rokpelnes, kurai vīra nebija. Viņi abi bij nodomājuši kājām iet uz Aizputi sūdzēt skolotāju un meklēt taisnību. Plušķa

tiesāšana bija ļoti spēcīga. Vecais mācītājs niknā runā bargi tiesāja Plušķa māti, kura esot grēkos dzemdējusi tādu noziedzīgu dēlu, vēl bargāki vārdi apsūdzēja pašu Plušķi. No mācītāja runas, likās, logu rūtis drebēja. Meitenes raudāja, zēni stāvēja, galvas zemu nolaiduši un izbijušies. Pēc apsūdzības runas komisija piesprieda Plušķim desmit rīkus cirtienus. Pagasta kazāks ar skolas vecāko tūlī izveda viņu pagastietas istabā un izpildīja komisijas spriedumu.

Neviens nejautāja, vai skolotājs un komisija drīkstēja tik plaši tulkot 9. paragrāfu. Dzelzis pats par Plušķi nežēlojās. Skolotājam bij ziņojis zēns, kas gribēja skolotājam iztapt. Komisija pašu Plušķi pat nenopratināja. Viņš pa bargo tiesāšanas laiku klusēja un raudāja.”

(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Dzīve savam priekam

Pirms 20 gadiem Kurzemniekā bija intervija ar fotogrāfu, Kuldīgas uzņēmuma Foto A.C. dibinātāju Alvi Cini par viņa vaļaspriekiem un tā brīža izjūtām.

Vairākus gadus viņš nodarbojas ne vairs ar fotografēšanu, bet ar sava īpašuma apsaimniekošanu un to, kas sagādā prieku: piektdienās ar kaimiņu Arvīdu Liepiņu spēlē šahu, viņa mudināts, nesen atsācis gleznot, ar baudu pļauj zāli un tīra sniegu. „Ir tāda grāmata *Simtgadnieks, kurš izkāpa pa logu*. Tajā teikts: „Dzīve ir tāda, kāda ir, un būs tāda, kāda būs.” Man ir princips – dzīve ir un būs tāda, kādu to veidojam.”

Pirms 20 gadiem viņš vēlējās: „Lai kādreiz visas lietas nostabilizētos un beigtos saspringtība, būtu stabila ekonomika un valdība. Ceru, ka uzņēmumā būs nomaksāts par visām iekārtām, lai vienreiz var pavadīt atvaļinājumu un aizbraukt labā ceļojumā.”

KOPĀ AR DĒLU – UZ SKOLU

Var teikt, ka sapņi piepildījušies. Vienubrīd bijušas trīs darbnīcas, bet 2011. gadā – gandrīz 20 gadu pēc Foto A.C. dibināšanas – Alvis nolēmis doties pelnītā atpūtā un biznesu pārdevis: „Man vairs nebija interesanti. Sākās strauja foto digitalizācija, nācās ņemt daudz ārpalpojumu. Biju iegādājies īpašumu un nolēmu veltīt laiku tam. Jaunākais dēls sāka iet skolā. Lai būtu viņam piemērs, Ventspils juridiskajā kolledžā sāku mācīties īpašuma apsaimniekošanu. Ir uzskats, ka, aizejot no darba, kas darīts visu mūžu, cilvēkam ir depresija, viņš jūtas nevajadzīgs. Es sāku atjaunot īpašumu un pāreju pat nemānīju. Izveidoju uzņēmumu A.C. Nami, kas apsaimnieko kvartāliņu Pļavas un Grants ielas stūrī, kurā ir vairākas mājas. Esmu valdes priekšsēdis, izpildīdīrektors, sētnieks vienā personā. Raugos,

lai visiem īrniekiem labi.” Ēkas atjaunotas pakāpeniski. Pirmais darbs bijis visās mājās izindēt prusakus. Nams, kurā pašī dzīvo trīs gadus, atdzimis pēdējais.

VESELĪGS DZĪVESVEIDS

Alvis jūtas stabili un harmoniski. Dzīvesbiedres Vijas ietekmē cenšas daudz kustēties un ēst veselīgi, viņa rīts sākas ar t.s. pieciem tibetiešu vingrinājumiem. „Dažās rīta stundās mans soļu skaitītājs rāda jau 2700 soļu. Dienā vajag 10 tūkstošus. Ja pa māju to nespēju nostaigāt, eju pretī sievai uz darbu, un mājās dodamies ar līkumu. Ļoti daudz – 12 vai 14 tūkstošus – var noslojot, pļaujot zāli, jo platība liela. Tas man tiešām patīk, bet nu jau arī sieva grib to darīt,” viņš smejas. „Varu pļaut zāli, pēc tam atdurt taciņām malas vai darīt ko citu – tā mazāk nogurst.”

Alvis jau skolā labi zīmējis. Tagad kaimiņš Arvīds, studijas *Kuldīgas palete* dalībnieks, katru piektdienu nākot skatīties, kas paveikts, un dod padomus. Abi ar sievu Viju regulāri dodas īsākos un garākos ceļojumos – gan uz ārvalstīm, gan kādu muižu Latvijā.

Abi dēli no ģimenes ligzdas jau prom: Arturs dzīvo Rīgā, jaunākais dēls Kaspars, ar kuru kopā tētis sāka mācīties, pabeidzis Āgenskalna ģimnāziju un Dānijā studē informācijas tehnoloģijas. „Viņš skatās uz māju pusi. Es gan mudinu sakrāt lielāku pieredzi ārzemēs un tad braukt šurp.”

Komentējot pirms 20 gadiem teikto, ka gribētos stabilitāti ekonomikā un valdībā, Alvis saka: „Jūtamies stabili. Nevajag politikā pārāk iedziļināties. Ja sāk par to visu domāt, noteikti daudz kas šķitīs

Fotokameru Alvis ņem rokās vairs retu reizi. Viņš atgriezies pie daudz nesteidzīgāka māksliniecis-kās izteiksmes veida – gleznošanas.

Alvis Cini

Bērība

– Bērība man vienmēr asociējas ar laiku, kad Kuldīgā pa Ventu pludināja kokus. Skolas brīvlaikos pa vasarām arī es piepalīdzēju pludinātājiem. Tas bija jauks laiks uz ūdens – peldējam, maksķerējam, sauļojāmies.

Hobijs, aizraušanās

– Šaha spēle, kuru spēlēju jau no skolas laika, bet tā nav tāda liela aizraušanās. Kādreiz, arī skolas laikā, kolekcionēju sērkokociņu etiķetes. Biju sakrājis vairākus tūkstošus. Velāk, kad visas sāka izdot komplektos pa simts, tad nebija vairs interesanti kolekciju turpināt.

Grāmatas

– Gandrīz kauns teikt, bet, kopš sāku strādāt uzņēmumā, grāmatām daudz laika neatliek. Izlasu avīzes, sekoju līdzi likumiem, un viss.

Pirms 20 gadiem fotogrāfs, uzņēmuma Foto A.C. īpašnieks Alvis Cini sapņoja par stabilitu, mierīgu dzīvi, un nu viņam tāda ir.

kādreizējais vaļaspriekis ir izveidojis par profesiju.

Fotogrāfija

– Bija laiks, kad vairāk pievērsos mākslai, bet tagad tas ir kļuvis par biznesu. Ir divas lietas, kas neiet kopā. Tās ir darbs un māksla, jo tā prasa milzīgu laika ieguldījumu. Tas, kas strādā salonā, nevar būt fotomākslinieks, jo visu saskata vienādi.

nepareizi. Mēs ar sievu reizēm runājam – valsts simtgadei esam savu teritoriju sakopuši. Ja katrs tā izdarītu, visa Latvija būtu tīra un sakārtota.”

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Ievēribu pelnošs jaunizgudrojums

Kāds J.Grīviņš izgudrojis speciālu ierīci auto, traktorū un lidmašīnu motoriem. Ierīce dod iespēju benzīna vietā lietot spirtu. Šinīs dienās notikuse šīs ierīces pārbaudīšana. Izmēģinājuma brauciens devis pārsteidzošus rezultātus: pie 86,7 km distances, braucot ar denaturēto spirtu, iznācis 2,3 litri ietaupījums. Ja ņem vērā, ka spirts par 40% lētāks par benzīnu un ka benzīns mums jāieveda no ārzemēm, izgudrojumam liela nozīme.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Karnevals Vienas nakts lidojums

Tas tiešām bija jautrs un omulīgs vakars, ko bija sarīkojusi Latvijas aerokluba Kuldīgas nodaļa. Masas visumā bija glītas un raksturīgas. Te raibā dejotāju jūklī griezās zābakots runcis ar tautas meitu. Te atkal ungaru huzars ar Kolumbīni. Daiļajai rokoko dāmai bija jāiztur neatlaidīgs kavalieru uzbrukums. Viesu uzmanību saistīja Ziemassvētku eglītes, čiekura-bīšu stropa un brūklenāja ciņa maskas. 1. godalgu – trīs glītas sudraba lietas – piesprieda rokoko dāmai.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Mednieku ievēribai

Aprīnķī samērā daudz mednieku un zemnieku, kam iespēja iegūt blakus ieņēmumus, pārdodot valstij zvērādas. Tās pērk Kuldīgas, Saldus un Rendas patērētāju biedrības. Pārdevēji saņem atlīdzību naudā, kā arī tiesības iepirkt cukuru, kokvilnas audumus, petroleju, ziepes, trikotāžas, tabakas izstrādājumus un citas preces.

Dobeles dzirnavnieks tiekas ar zemniekiem

Informēt par jaunumiem barības ražošanā un uz klausīt lopkopju vajadzības – tāds ir nolūks, kāpēc a/s Dobeles dzirnavnieks rīko tikšanās ar zemniekiem un stāsta par mūsdienīgu, ekonomiski izdevīgu lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanu.

VIENĪGAIS BIOLOĢISKAIS LATVIJĀ

Kā norāda dzīvnieku ēdināšanas speciālists Andis Šteinbergs, *Dobeles dzirnavnieks* daudz investējis tehnoloģiju atjaunošanā un jaunu ieviešanā. Pirms pusgada saņemts sertifikāts bioloģiskai dzīvnieku barības ražošanai, līdz ar to tas ir ne vien lielākais piegādātājs tradicionālajiem lauksaimniekiem, bet arī pirmais un pagaidām vienīgais, kas mūsu valstī ražo ekoloģisku barību un maisījumus.

ABPUSĒJI IZDEVĪGI

Uzņēmumā ierīkots jaudīgs barības granulators, kas ar augstu temperatūru nepieļauj, lai veidojas mikroflora tādām kaitīgām slimībām kā cūku mēris, salmoneloze u.c., kas lauksaimniecību apdraud. Tāpat ieviesta ražošanas programma, lai barības sastāvdaļas datorizēti kontrolētu no jebkuras vietas, kā arī citas tehnoloģijas. Šīs investīcijas nozīmīgas gan vietējai bioloģiskajai lauksaimniecībai, gan eksportam.

„Patlaban bioloģisko saimnie-

cību skaits mainās – dažas likvidējas vai pārorientējas, citas nāk vietā,” tā A.Šteinbergs. „Ceram, ka nākotnē skaits pieaugs, tātad būs vajadzīga atbilstoša barība. Turklāt jāņem vērā katras valsts klimatiskie apstākļi, audzēšanas tradīcijas, jo arī šie faktori ietekmē barības kvalitāti. Tādi graudi kā Latvijā nezaug, piemēram, Dānijā vai Vācijā, lai gan ģenētiskas metodes un tehnoloģijas pasaulē ir līdzīgas. Tāpēc atklājām bioloģisko līniju. Mēs dodam iespēju zemniekiem audzēt tīrus graudus,

zirņus, pupas, lai šo izejmateriālu pārstrādātu kvalitatīvā papildbarībā putnu saimēm un dzīvnieku ganāmpulkiem. Tādējādi galvenās tendences ir ekoloģija un bioloģiskā lauksaimniecība.”

PIEDĀVĀ ARĪ PADOMU

Pagājušajā gadā *Dobeles dzirnavnieks* nosvinēja 40. jubileju, ir izveidojis plašs klientu loks. „Pircēju izvēli ne vienmēr nosaka cena,” piebilst speciālists. „Galvenais, par ko maksā, ir kvalitāte. Vēl svarīgas ērtības preču iegādē:

lai nav tālu jābrauc, ilgi jāgaida piegāde. Tāpēc daudz strādājam ar individuāliem pasūtījumiem. Zemnieks piezvana, izstāsta savu vēlni, un mēs dodam padomus. Piemēram, kāds vēlas audzēt dējējvistas, un jauno bioloģisko zemnieku vidū tā kļūst arvien populārāka nozare. Līdz ar atbilstošas barības piedāvājumu varam arī konsultēt par audzēšanas tehnoloģiju. Nav jābrauc uz speciāliem semināriem.”

Daina Tāfelberga

Lauksaimnieki iebilst

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP) aicina zemniekus izteikt viedokli par elektroenerģijas jautājumiem.

ATKAL CIETĪS MAZIE

Nesen LOSP sapulcē zemkopības ministrs Jānis Dūklavs un ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens uzklauzīja iebildumus gan par enerģētiku, gan nodokļu sistēmu, kā arī viedokli par kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) nākamajā plānošanas periodā, tas ir, pēc 2020. gada. Lauksaimnieki noraida Ekonomikas

ministrijas ieceri samazināt obligāto iepirkumu komponenti (OIK) lielajiem patērētājiem, jo līdz ar to nāksies ciest mazajiem un vidējiem, kuri veido lielāko daļu. Tāpēc lauku uzņēmēji aicina izvērtēt, cik pamatots ir OIK atbalsts pilsētu termocentrālēm (tostarp TEC 2), kas tiek darbinātas ar Krievijā iepirkto dabasgāzi un rada ap divām trešdaļām OIK

maksājumu jeb vairāk nekā 100 milj. eiro gadā. Papildus par TEC jaudu *Latvenergo* gadā tiek piemaksāts ap 317 miljoniem eiro valsts subsīdiju.

Ieguvums jebkuram elektrības lietotājam būs tikai tad, ja samazinātu kopējo OIK, tas iespējams, ja mazāks būs atbalsts fosilās dabasgāzes koģenerācijas termoelektrocentrālēm, kas nesakārtoto likumu dēļ ir iekārtotas pie tiem, kas ražo no atjaunojamajiem energoresursiem. Nav tiesa, ka elektrības sadārdzinājumu radījuši lauksaimnieki, saistot OIK ar atjau-

nojamās enerģijas ražošanu.

ATVIEGLOJUMI JĀSAGLABĀ

Tā kā pavasarī Finanšu ministrija plāno valdībā iesniegt nodokļu politikas pamatnostādnes 2017.–2021.gadam, zemnieki sapulcē pārrunāja aktuālos nodokļu jautājumus un nolēma, ka arī turpmāk jā saglabā nodokļu atbrīvojumi un atvieglojumi, lai kvalitatīvu preču ražošanu nodrošinātu ilgtermiņā un vienlaikus ievērotu vides prasības.

JOPROJĀM PAR VIENLĪDZĪBU

Eiropas Komisija šomēnes sāks trīs mēnešu publiskās konsultācijas par nākotnes KLP, tāpēc par to runā arī mūsu zemnieki. LOSP vienojās par provizorisko darbības plānu, lai sagatavotu labus priekšlikumus un aizstāvētu mūsu intereses, uzsverot taisnīgus un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem ES lauksaimniekiem. Joprojām būtiski ir izlīdzināt tiešos maksājumus, novēršot atšķirības starp dalībvalstīm.

Daina Tāfelberga

PIRMDIENAS VIESIS

„Skolotāj, skolotāj – labdien!”

Tā, viens otru pārsaucot, Kuldīgas 2. vidusskolas jaunāko klašu bērni sporta zālē ikreiz sagaida ienākam skolotāju MĀRTIŅU ŠTOFREGENU, kurš 1. februārī svinēja 25. dzimšanas dienu.

Mārtiņš trešo gadu sportotprasmi māca 1.–6. klases audzēkņiem un novada sporta skolā ir arī basketbola treneris četru vecuma grupu zēniem (2004., 2005., 2006., 2007. g. dzim.).

Cik sporta stundu skolā parasti ir? Vai ar tām pietiek?

– Vienai klasei ir divas stundas nedēļā. Kādu laiku jau runāja, ka vajag vēl vienu, un es šo priekšlikumu joprojām atbalstu. Jo vairāk bērns kustēsies, jo viņam pašam labāk. Šodien jau vairumu interesē modernās tehnoloģijas, dzīvesveids ir mazkustīgs, daudziem bērniem ir aptaukošanās problēmas.

Kādu sporta programmu bērni apgūst vispārīgglītojošā skolā?

– Ir noteikts standarts, bet mazākajās klasēs viss notiek vairāk rotaļu veidā. Piemēram, 1.–3. klases bērns izdara 15 pietupienus un palēcienus, pēc tiem atkal iesaistās rotaļās. Tādu normatīvu kā agrāk vairs nav, jo bērniem jārada interese par aktīvu dzīvesveidu. Atzīmes sāk likt no 4. klases, bet arī tad nav normatīvu – katram sava attīstības dinamika. Centīgajam ir iespēja nopelnīt arī papildu punk-

„Agrāk sapņoju kļūt par basketbolistu. Ja savs ceļš man būtu jāiet vēlreiz, noteikti trenētos daudz vairāk,” atzīst Kuldīgas sporta skolotājs un basketbola treneris Mārtiņš Štofregens.

tus. Piemēram, sešu stundu tēma ir vieglatlētika: ja skolēns tās visas apmeklējis, papildus var saņemt divus punktus, tā tiekot pie labāka vērtējuma.

Vai tagad sportā var nopelnīt arī vasaras darbus?

– Var (smejas), ir bijuši gadījumi. Pēc vērtējuma sistēmas audzēknis var saņemt ierakstu NV – tas nozīmē, ka nav vērtējuma. Agrāk to izlabot varēja divās nedēļās, tagad tiek dots arī mēnesis.

Kuras nodarbes skolēnus spēj aizraut, kuras interesē mazāk?

– Tas ir individuāli – pārsvarā bērns interesē tas sporta veids, kurā viņi trenējas, piemēram, volejbolā, basketbolā, vieglatlētikā. Tad to grib darīt arī sporta stundās. Lielu brīvību nepieļauju – jādara, ko lieku.

Kādam, tavuprāt, jābūt sporta skolotājam, lai spētu pievērst bērnu fiziskajam aktivitātem?

– Stingram un draudzīgam. Tāds arī esmu. Viens gan – bez disciplīnas sportā neko nevar izdarīt.

Vai tev ir kāds paņēmieni, kā radīt atbildīgu attieksmi? Kā tiec galā ar slīņkiem?

– Visbiežāk rīkojos šādi: vainīgā dēļ cieš viss kolektīvs. Nav svarīgi, vai tas ir skolā vai treniņos. Tas *strādā*, jo nākamajā reizē pirms neko nedarīšanas kāds padomās.

Vienu brīdi aktuāla bija problēma – atbrīvojumi no sporta.

Kā ir pašlaik?

– Bērniem, kuriem mācu, šādas problēmas nav. Ja arī kādam ir atbrīvojums no sporta, viņš negrib sēdēt maļā – grib stundā piedalīties. Tas ir aktuālāk skolēniem no 9. līdz 12. klasei.

Esi arī treneris. Vai jūtama atšķirība bērnos, kuri trenējas kādā sporta veidā, no tiem, kam ir obligātās mācību stundas?

– Vieglāk ir treniņos, jo tur bērni paši izvēlējušies apgūt basketbolu. Lielajā skolā cenšos ieturēt distanci, bet treniņos bērnu gribas pielaist sev vairāk klāt, jo mums ir viena interese – basketbols. Taču arī treniņos esmu diezgan stingrs.

Kas tevi pamudināja kļūt par sporta skolotāju?

– Pēc pirmā mācību gada Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā zināju, ka sporta skolā ir vajadzīgs basketbola treneris. Pieteicos, vēlāk sāku strādāt arī skolā. Pavasarī vēl jāaizstāv bakalaura darbs.

Kas sagādā gandarījumu?

– Laikam jau tas, ka treniņprocesā ieguldītais darbs sāk parādīties laukumā. Basketbols bērniem ir viens no grūtākajiem sporta

veidiem, jo vienlaikus jāizpilda daudz darbību.

Vai šis darbs tev patīk?

– Jā, šķiet, ka man tas padodas. Mazāko klašu bērni līp klāt – kā parādos, tā sauc: „Skolotāj, skolotāj!”

Vai agrāk domāji, ka kļūsi pedagogs?

– Nē, gribēju būt sportists. Ja savs ceļš man būtu jāiet vēlreiz, noteikti trenētos daudz vairāk. Par sportistu neklūsi, ja vairāk domāsi par ballītēm brīvdienās, ēdīsi neveselīgi, daudz stundu pavadīsi pie datora. Arī vecākiem jābūt ieinteresētiem un bērni jāiegulda darbs, jo treneris viens daudz nespēj.

Vai sporto arī pats?

– Jā, amatieru līmenī spēlēju basketbolu komandā *Buki*, esam vairākkārtēji Kuldīgas novada čempioni. Vēl gribētu aicināt, lai nekautrējas un uz treniņiem nāk 2004., 2005. gadā dzimuši gara auguma puīši. Tāpat varbūt kāds vēlas piepelnīties, jo mums trūkst basketbola tiesnešu. Varbūt kāds gatavs doties uz mācībām.

Inta Jansone
Aivara Vētrāja foto

PĀRDOD

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES, garāžas vārtus. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, Kuldīgā, apjomīgas sieviešu **KLEITAS, VIRSJAKAS,** bikses, veļa, apavi, vilnas segas, zeķes.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU.** Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU,** zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Zāles **PLĀVĒJU-TRAKTORIŅU,** 12,5 ZS, 650 EUR. Tālr. 20155377.

SIENU rulonos ar pieg. Tālr. 29185228.

PĒRK

SIA **LĀSES AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS.** Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **MĀJLOPUS.** Tūlītēja samaksa. Svari. Tālr. 29434034.

Pērkam lauksaimniecības **ZEMI.** Izskatām iespējas iegādāties saimniecības. Tālr. 26681177, 25663315.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS.** Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

SIA **PRIEDES AG** pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PĀPĪRMALKU, MALKU.** Tālr. 26993794.

Pērk **OZOLA** un **OŠA** zāģbaļķus; oša kamīnmalku (3 m). Tālr. 29997742.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt B, BE, C, CE, D autovadītāju kursus Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 8. februārī. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko ātros B, C, CE un **95. KODA** autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgas tehnikumā rīko B; C; CE; kursus. Sākums 7. februārī. Tālr. 29194359.

Siltinām mājas ar **TERMOPUTĀM,** ekovāti un granulām. Tālr. 26748235.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķelšanai. Tālr. 29150380.

LĪDZJŪTĪBA

*Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*

/I.Rudene./

Skumjās esam kopā ar Bīriņu ģimeni, mammu **VILMU JANSONI** mūžtbā pavadot.

Jūsu draugi – kaimiņi

VAJADŽĪGI

SIA *Būvfirma P.B.A.* (41203039760) – **DARBU VADĪTĀJS/PALĪGS.** Tālr. 29705025.

SIA **LATEIRA**

**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**

- Palīdz noformēt dokumentus,
- veic cirsmu iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

SPORTA KALENDĀRS

- 10.II 20.45 Vārmes sporta hallē – 2. līgas spēle **FLORBOLĀ: Vārme – Rockets-2.**
- 11.II 10.00 Kuldīgas sporta bāzēs – novada atklātās **ZIEMAS SPORTA SPĒLES.**
- 11.II 11.00 Kuldīgas sporta namā (Virkas ielā 13) – Latvijas jaunatnes čempionāts **VOLEJBOLĀ U-15** grupas zēniem.
- 11.II 13.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas **TELPU FUTBOLA 1. līgas** čempionāts: *Nikers – PB Line/Dinair.*
- 11.II 17.00 Kuldīgas hallē – Baltijas līgas sacīkstes **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *ASK/Kuldīga – Jārvamaa.*
- 11.II 20.00 Kuldīgas hallē – Latvijas jaunatnes čempionāts **FLORBOLĀ U-19** grupai: *Kuldīgas NSS – Bauska.*
- 12.II 10.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts **TELPU FUTBOLĀ.**
- 12.II 14.00 Kuldīgas hallē – Baltijas līgas spēle **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *ASK/Kuldīga – Pārnu.*
- 12.II 17.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts Nacionālās līgas 2. divīzijā **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīgas NSS – Jelgavas NSC.*
- 12.II sporta namā (Virkas ielā 13) – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **BASKETBOLĀ** vīriešiem: 12.00 *Su-pernova – Sporta skola,* 13.15 *Alsunga – Kuldīgas VUGD.*

VECĀKIEM

Uz slimnīcu bez bailēm

Slimnīcas svešajā vidē bērnam īpaši nepieciešams vecāku atbalsts, ko var sniegt, iepriekš izspēlējot situācijas un regulāri viņu apciemojot slimnīcā.

Ceturtajā dzīves gadā pirmskolas vecuma bērniem jau radies priekšstats par to, ko nozīmē vakar, šodien un rīt. Tādēļ viņi labāk nekā mazāki bērni pārvar atšķirtības laiku no vecākiem. Tomēr slimnīcā bērnam īpaši nepieciešams mīlo cilvēku atbalsts. Ideāli, ja gaidāmajam viņu izdošas sagatavot, kopā pāršķirstot bilžu grāmatu par slimnīcu, pastāstot par līdzīgām operācijām vai manipulācijām, kopīgi sapaļojot somu vai, izmantojot slimnīca mīļāko rotaļlietu, spēlējot kādu slimnīcas ainiņu.

Uz ārstniecības iestādī jādodas kopā ar bērnu. Ja nav iespējams tur palikt ar viņu kopā, tad katru dienu jāapciemo. Protams, ka arī vecākiem tas ir spriedzes pilns laiks, tāpēc būtiski meklēt atbalstu pie vecvecākiem, radiem, draugiem, lai pašiem būtu vieglāk. Radnieki var mainīties, tā ļaujot viens otram atpūsties, jo arī vecākiem (visbiežāk mammai) jāuzpilda rezerves un jāpaelpo svaigs gaiss.

Pēc pēkšņas uzturēšanās slimnīcā bērns var kļūt nedrošs. Viņš jau zina, ka pasaulē ir arī kas ļoti

nepatīkams, pret ko nevar neko iesākt. Reakcija uz piedzīvoto var būt dažāda: atkal sākties problēmas ar miegu, urinēšanu gultā vai palielināties bailes no atšķirtības. Tāpēc vecākiem pastiprināti bērnam jāsniedz atbalsts un drošība, jābūt saprotošiem un pacietīgiem. Mazajam nepieciešams laiks, lai atkal spētu uzticēties pasaulei.

Vija Zariņa

Publikācija sagatavota pēc Austrijas Federālās Veselības, ģimenes un jaunatnes lietu ministrijas izstrādātā materiāla *Vēstules vecākiem.*

SPĒLĒJAM SLIMNĪCU!

Mazs piemērs, kā mamma (medmāsa), ņemot palīgā četrgadīga bērna mīļāko rotaļlietu lāci, var izspēlēt slimnīcas ainiņu.

Medmāsa: „Sveiks, lāci! Pirms operācijas man jāpaņem no tevis nedaudz asiņu. Tas būs tikai mazs dūriens, pavisam ātri. Pēc tam tu redzēsi, kā tavas asinis ieplūdis caurulītē. Tā, tas nu ir garām. Vai tad sāpēja?”

Lācis: „Nu, pavisam nedaudz! Taču es neskatījos, man nebija drosmes. Kādā krāsā ir manas, lāča, asinis?”
Medmāsa: „Zilas! Visiem plīša lāčiem ir zilas asinis. Un tavējās bija debesu zilas.”

IZ DZĪVES

Septiņas svarīgas rakstura īpašības

Laikā, kad aizvien aktīvāk runājam par to, ka skolās vajadzīga jauna pieeja, varbūt noder kāds pasens piemērs no ASV.

Jeilas absolvents Deivids Levins Dienvidbronksas vidusskolā ieviesis tā saucamās ziņojuma

kartes. Katram skolēnam tika ieviesta ziņojuma karte. D.Levins saprata, ka bērniem, kuri gandrīz visi bija no sociālā riska ģimenēm, svarīgas ne tikai zināšanas, bet arī personības veidošana. Kopā ar akadēmiķiem viņš izstrādājis īpašu programmu, lai

attīstītu septiņas rakstura īpašības: motivāciju, optimismu, zinātkāri, sociālo inteliģenci, paškontroli, aizrautību un pateicību. Skolotāji fiksēja progresu, semestra beigās ar bērnu un vecākiem to pārrunāja un izvirzīja nākamās mērķus.

Toreiz, 1999. gadā, tas bijis neticams veiksmes stāsts – absolventiem sekmes tā uzlabojās, ka skola kļuvusi par piekto labāko Ņujorkā. Gandrīz visi arī iestājušies augstskolā, tomēr studijas beidzis tikai 21% – tie, kam bijis spēcīgs raksturs.

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Sestdien skries, šaus, cels un prātos

11. februārī norisināsies astotās Kuldīgas novada atklātās ziemas sporta spēles.

PROGRAMMA:

- 10.00 – sacensību atklāšana (pie Kuldīgas vieglatlētikas manēžas Dzirnāvu ielā 13),

- 10.30 – zolīte, šaušana ar pneimatisko šauteni, vieglatlētika, darts (manēžā),
- 10.30 – novuss (V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas sporta zālē Piltenes ielā 25),
- 11.00 – šahs un dambrete (šaha

- klubā Liepājas ielā 14),
- 11.00 – galda teniss (klubā *Polygon* Virkas ielā 15),
- 11.30 – svaru bumbu celšana (manēžā),
- 15.00 – stafete ar sporta spēļu elementiem (manēžā).

GALDA TENISS

Tukumā uzvar Jana Linde

Skrundas galda tenisistei Janai Lindei 1. vieta Tukuma atklātajā reitinga čempionātā.

Tur sacensībās 21. janvārī piedalījās arī skrundenieki. Jana sieviešu grupā startēja ar ļoti izcilu rezultātu – izcīnīta pirmā vieta un nopelnīts ievērojams skaits reitinga punktu, finālā apspēlējot Eiropas veterānu čempioni Austru Birznieci.

INTERESANTI

Kāpēc daži neatvainojas

„Es atvainojos” ir viena no pirmajām frāzēm, ko iemācāmie pasaka, tomēr daži pieaugušie atsakās to darīt pat tad, ja kļūdušies. Kāpēc? Šo vārdu pateikšana iedarbojas daudz dziļāk, nekā var nozīmēt paši vārdi. Cilvēkiem, kuri nekad neatvainojas, piemīt fundamentālas bailes (apzinātas vai neapzinātas), no kurām tie izmisīgi vēlas izvairīties. Viņiem grūti atdalīt rīcību no rakstura (esmu izdarījis ko sliktu – esmu slikts cilvēks; biju nenovīdīgs – esmu egoists). Vairumam atvainošanās atver durvis uz vainas apziņu, turpretī viņiem – uz kaunu (vainas apziņa liek justies slikti par rīcību, bet kauns – par to, kāds es esmu). Atvainošanās nozīmē pilnu atbildību uzņemties uz sevi un atbrīvot otru pusi no jebkādas vainas.

VĀRDA DIENAS

Vārda dienas no 6. līdz 12. februārim
 6. Dace (10 245), Dārta (1210), Dora (65)
 7. Nelda (222), Ričards (3210), Rihards (4813)
 8. Aldona (482)
 9. Apolonijs (136), Simona (1176)
 10. Paula (2758), Paulīne (163)
 11. Laima (2315), Laimdota (584)
 12. Karlīna (699), Līna (605)

Populārākie: Dace un Rihards.

JOKS

Vīrs tiesā pamato laulības šķiršanas iemeslus:
 – Mana horoskopa zīme ir ūdens, bet sievas – zeme. Kopā sanāk dubļi.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 6. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 52 min. ☾
 Saule lec 8.12, riet 17.04.

Naktī -6°...-2°

4-6 m/s

Dienā -8°...-5°

5-6 m/s

RĪT, 7. FEBRUĀRĪ

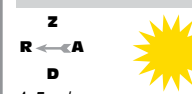
Dienas garums – 8 st. 56 min. ☾
 Saule lec 8.10, riet 17.06.

Naktī -14°...-12°

4-5 m/s

Dienā -12°...-8°

4-5 m/s

CĪŅAS SPORTS

Iesildās pirms došanās uz Horvātiju

Divi cīņas kluba *Team Kuldīga* cīkstoņi 6. Rīgas atklātajā pankrationa čempionātā ieguvuši godalgotas vietas. Svāra kategorijā līdz 65 kg Eduardam Kuzminam un Aleksam Ļeonovam svāra kategorijā līdz 50 kg – otrā vieta.

Svāra kategorijas līdz 65 kg 2. vietas ieguvējs – kuldīdznieks Eduards Kuzmins (no labās).

Kā pastāstīja zēnu treneris Sergejs Ļeonovs, šis bijušais kontroles sacensības pirms došanās uz sacensībām *European Cup Karlovac Open 2017*, kas notiks šajā nedēļas nogalē Horvātijā.

„Lai labāk sagatavotos, vajadzēja redzēt, kas vēl ir labojams, kādas pušiem kļūdas,” teic S.Ļeonovs. Abi kuldīdznieki sacensību izlozē uzreiz tikuši finālā, kur abi tikās ar Rīgas sporta kluba *Golden Glory* pārstāvjiem. „Eduardam izdevās otrajā raundā ar tehnisko nokautu pieveikt savu pretinieku, savukārt Aleksam sīvā cīņā pēc punktiem piekāpās pretiniekam,” saka treneris.

Antra Grīnberga
 Sergeja Ļeonova arhīva foto

BOČĪA

Gatavojas Eiropas mačiem

Šonedēļ Kurzemes bočias sacensības Kuldīgas vieglatlētikas manēžā iespēju aprīli piedalīties Eiropas mēroga mačos izcīnīja komandas no Speciālā sporta centra (SSC) un Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra.

Sacensības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām SSC organizēja kopā ar Latvijas Speciālo olimpiādi un Pelču skolu. Piedalījās septiņas komandas, katrā pa četriem dalībniekiem. Pēc pirmās kārtas komandas sadalītas divās apakšgrupās. Spēcīgākās grupas pirmo divu vietu ieguvēji būs Eiropas sacensību dalībnieki, bet otrajā grupā uzvarēja Kuldīgas bērnu un jauniešu centra komanda, kura kopš rudens šajā sporta veidā trenējas reizi nedēļā.

Pirmo reizi piedalījās valsts sociālās aprūpes centra *Kurzeme* filiāle *Liepāja* komanda. „Internētā uzzinājām, ka tādas sacensības notiek, mazliet patrenējāmies, un nu esam atbraukuši,” stāsta treneris Kārlis Kandevis. „Maniem audzēkņiem te ļoti patīk, lai arī pārāk labu rezultātu šodien nav. Jo vairāk šo spēli

Kurzemes bočias sacensību finālā Kuldīgas manēžā Anita Cepurīte cenšas, lai Speciālā sporta centra komanda tuvotos uzvarai.

iepazīstam, jo interesantāka tā šķiet. Jauniešiem patīk iespēja satikties ar sportistiem no citām pilsētām. Labprāt piedalīsimies atkal.”

Brīvpriatīgie tiesneši bija Kuldīgas 2. vidusskolas audzēkņi. Diāna Bergmane spēli vēroja, lai iepazītu tās nosacījumus, jo

Eiropas bočias sacensībās no 28. līdz 30. aprīlim Kuldīgā viņa būs viena no tūlčēm. „Man kāda komanda būs jāpavada, jāpārāda, kur kas atrodas, jāinformē, kā viss noritēs, kā jārikojas,” skaidro D.Bergmane.

Jolanta Hercenberga
 Aivara Vētrāja foto

MĀJAI DĀRZAM

ATVĒRTS VEIKALS KULDĪGĀ

VISS SAIMNIECĪBAI UN CELTĒNIECĪBAI!
 NĀC UZ VEIKALU "MĀJAI UN DĀRZAM!"
 PLAŠĀKAIS PREČU SORTIMENTS KULDĪGĀ

DARBA DIENĀS 8-20 SESTDIENĀS 8-18 SVĒTDIENĀS 9-17

www.majaiundarzam.lv

Draugam dzimšanas diena? Nezini, ko dāvināt?

Laba ideja!
 Kurzemnieka abonementa DĀVANU KARTE!

To var iegādāties laikraksta redakcijā
 1905. gada ielā 19, Kuldīgā.

Vairāk pa tālr. 63324881.

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Pārceļ sporta spēles

Pielāgojoties laika apstākļiem, Skrundas novada 5. atklāto ziemas sporta spēļu kalendārā ieviestas izmaiņas: sacensības diĶa hokejā plānots rīkot 11. februārī, līdz ar to strītbols un dambrete pārcelta uz 4. martu, savukārt sacīkstes jauktajām komandām volejbolā būs 11. martā.

Par sporta pasākumiem informējiet e-pastā:
 inta.jansone@kurzemnieks.lv!